

Jurisprudentie-bulletin RSJ 2014/6

zie ook www.rsj.nl

Inhoudsopgave jurisprudentiebulletin 2014 – 6

Zaaknummer: 14/0804/GA Datum uitspraak: 26 augustus 2014	Disciplinaire straffen procedureel; Tegemoetkoming financieel	De wet kent geen uitdrukkelijke grondslag voor het schikkingsmodel, dat inhoudt dat het afdelingshoofd -na instemming van de gedetineerde- de strafoplegging afhandelt. Beklag gegrond wegens procedureel gebrek, tegemoetkoming € 20,=.	blz. 13
Zaaknummer: 14/1296/GA Datum uitspraak: 21 augustus 2014	Arbeid en werkzaamheden; Disciplinaire straffen aanleiding; Tegemoetkoming financieel	Directeur heeft klager, een tot levenslang gestrafte gedetineerde, disciplinaire straffen opgelegd wegens werkweigering. Voorbereiding op terugkeer in de maatschappij dient als uitgangspunt te blijven gelden voor alle gedetineerden. Beroepscommissie neemt afstand van het standpunt van de Staatssecretaris dat levenslang levenslang betekent. Gegeven duur van de levenslange straf en de beperkte(re) perspectieven op in vrijheidstelling past het niet vast te houden aan de arbeidsverplichting. Directeur die te maken krijgt met een levenslang gestrafte die weigert aan de arbeid deel te nemen, dient zijn detentieomstandigheden uitdrukkelijk te betrekken in zijn beslissing om hiertegen sanctionerend op te treden. Onder deze omstandigheden is beslissing van directeur om wegens werkweigering klager telkens disciplinair te straffen niet redelijk en billijk. Beroep gegrond, tegemoetkoming €82,50.	blz. 14

Zaaknummer: 14/1038/GA Datum uitspraak: 8 augustus 2014	Bezoek	Gedetineerden in het huis van bewaring komen niet in aanmerking voor bezoek zonder toezicht (BZT). De beroepscommissie heeft beoordeeld of dit, mede in het licht van het arrest van het EHRM inzake Varnas vs. Litouwen, een ongerechtvaardigd onderscheid oplevert met gedetineerden die in een gevangenis verblijven. Dit is in het algemeen niet het geval. De directeur dient verzoeken om BZT van geval tot geval te beoordelen. Beroep van klager ongegrond.	blz. 16
Zaaknummer: 14/1062/GA Datum uitspraak: 8 augustus 2014	Bezoek	Gedetineerden in het huis van bewaring komen niet in aanmerking voor bezoek zonder toezicht (BZT). De beroepscommissie heeft beoordeeld of dit, mede in het licht van het arrest van het EHRM inzake Varnas vs. Litouwen, een ongerechtvaardigd onderscheid oplevert met gedetineerden die in een gevangenis verblijven. Dit is in het algemeen niet het geval. De directeur dient verzoeken om BZT van geval tot geval te beoordelen. Beroep van klager ongegrond.	blz. 19
Zaaknummer: 14/1222/GA Datum uitspraak: 6 augustus 2014	Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel	Verlenging a-dwangbehandeling. Weigering verstrekking medische gegevens. Verstrekking gegevens aan te merken als wettelijke verplichting en overigens wenselijk gelet op 'need-to-know-principe'. Toetsing beslissing aan eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit niet mogelijk. Beroep en beklag derhalve gegrond. Tegemoetkoming € 250,=.	blz. 21
Zaaknummer: 14/1383/GA Datum uitspraak: 5 augustus 2014	Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel	Zorgvuldigheidsgebreken bij voorbereiding en tenuitvoerlegging beslissing a-dwangbehandeling. Verzuim vermelding termijn duur a-dwangbehandeling. Betrokkenheid mdo bij beslissing onduidelijk. Op dag beslissing reeds gestart met toediening, wenselijk dat 72 uur wordt gewacht. Beroep gegrond, tegemoetkoming €100,=.	blz. 23

Zaaknummer: 14/0275/GA (hersteluitspraak) Datum uitspraak: 30 juli 2014	Terugdringen recidive	Beroepscommissie heeft tijdig ingekomen reactie raadvrouw niet bij uitspraak betrokken. Herstel. Intakegesprek houdt slechts in dat mogelijkheden en noodzaak behandeling worden onderzocht. Dit is niet ism veroordelend vonnis van rechter, waarin is beslist klager geen behandelverplichting op te leggen. Beëindiging programma 'binnen beginnen' niet onredelijk. Beroep ongegrond.	blz. 24
Zaaknummer: 14/1107/GA Datum uitspraak: 30 juli 2014	Bezoek	Klager verzoekt b.z.t. voor een vertrouwelijk gesprek met zijn moeder over haar medische behandeling. B.z.t. zoals geregeld in de circulaire b.z.t. is een meer structureel instrument gericht op terugkeer in de samenleving. Dit incidentele gesprek is niet zonder meer gelijk te stellen met een "conjugal visit" zoals bedoeld in de zaak Varnas vs. Litouwen. In casu dan ook geen strijd met art. 14 EVRM. Beroep directeur gegrond.	blz. 25
Zaaknummer: 14/1275/GA Datum uitspraak: 25 juli 2014	Vermissing ; Tegemoetkoming financieel	Aannemelijk dat klager in bezit was van dvd-speler en dat deze tijdens zijn verblijf in de inrichting is verdwenen dan wel vermist is geraakt. Beroep gegrond, beklag alsnog gegrond. Schadevergoedingsaspecten en reiskosten betrokken bij bepaling hoogte tegemoetkoming: €100,=	blz. 26
Zaaknummer: 14/1325/GA Datum uitspraak: 25 juli 2014	Disciplinaire straffen procedureel Tegemoetkoming financieel	Essentieel dat camerabeelden voor lopende beklag- en beroepsprocedure worden bewaard, temeer als klager verweten gedrag ontkent en het bekijken van de beelden voorafging aan en medebepalend was voor oplegging disciplinaire straf. Beroep gegrond. Beklag alsnog gegrond. Tegemoetkoming € 100,=.	blz. 27

Zaaknummer: 14/1595/GA Datum uitspraak: 23 juli 2014	Tegemoetkoming financieel; DBT	Klager heeft 7 weken op een afdeling met een basisprogramma verbleven. Het beklag hiertegen is gegrond. Nu dit programma substantiële verschillen met het plusprogramma vertoont, heeft klager nadeel ondervonden. Beroep gegrond, alsnog tegemoetkoming van € 35,=.	blz. 28
Zaaknummer: 14/0988/GA Datum uitspraak: 15 juli 2014	Persoonlijke verzorging Tegemoetkoming financieel Ontvankelijkheid materieel	Nu pv-moment was gekoppeld aan bezoeken en sportmoment en klager niet sportte en niet iedere week bezoek ontving, voldoende aannemelijk dat klager onvoldoende pv-momenten had. Dat pv tijdens de recreatie ook mogelijk was doet daar niet aan af nu het aantal recreatieuren niet meer dan het minimum bedroeg. Beroep gegrond en tegemoetkoming van € 10,=.	blz. 29
Zaaknummer: 14/1140/GA Datum uitspraak: 14 juli 2014	Dwangmedicatie	Verlengingsbeslissing dwangmedicatie. Ook bij een verlengingsbeslissing dient de beroepscommissie te beschikken over het behandelplan en het oordeel van de onafhankelijk psychiater, naast dat van de psychiater. Het namens de directeur overgelegde (uittreksel van het) behandelplan voldoet niet aan de in de wet gestelde eisen. Beroep gegrond, beklag alsnog gegrond. Tegemoetkoming van € 50,=.	blz. 30
Zaaknummer: 14/0952/GA Datum uitspraak: 11 juli 2014	GVM-maatregel; Tegemoetkoming financieel	Klager op GVM-lijst geplaatst vanwege verdenking vluchtpoging. Oplegging toezichtmaatregelen niet onredelijk. Echter, nu geen nieuwe belastende informatie, noodzaak om maatregelen gedurende zes maanden te laten voortduren niet gebleken. Voortduren maatregelen langer dan twee maanden onredelijk. Beroep gedeeltelijk ongegrond/gegrond. Tegemoetkoming € 50,=.	blz. 33

Zaaknummer: 14/0266/GA Datum uitspraak: 3 juli 2014	Vervoer	OM verantwoordelijk voor 'rechtsgangvervoer'. Nu klager evenwel tijdig en meermalen kenbaar heeft gemaakt de kantonrechterzitting te willen bijwonen, had directeur ervoor moeten zorgen dat klager in gelegenheid werd gesteld de zitting bij te wonen. Geen vervoer geregeld. Beroep gegrond, klager ontvankelijk en beklag gegrond. Geen tegemoetkoming.	blz. 35
Zaaknummer: 13/4082/GA Datum uitspraak: 16 juni 2014	Verlof algemeen	Herroeping van VI onvoldoende om algemeen verlof af te wijzen. Politie en OM positief. Onvoldoende onderbouwd waaruit ontbreken van vertrouwen bestaat in goed verloop van verlof. Beroep gegrond en opdracht aan directeur om nieuwe beslissing te nemen.	blz. 37
Zaaknummer: 14/1654/GB Datum uitspraak: 24 juli 2014	Penitentiair programma	Voldoende aannemelijk dat sprake is van een procedure tot overlevering aan de Duitse autoriteiten, hetgeen op dit moment een contra-indicatie vormt voor deelname penitentiair programma (p.p.). Beroep tegen afwijzing verzoek deelname p.p. ongegrond.	blz. 37
Zaaknummer: 14/2451/GB Datum uitspraak: 22 juli 2014	Plaatsing/ overplaatsing eerste plaatsing gevangenis	Klager heeft zich voor datum meldbrief gewend tot OVJ voor uitstel/afstel tenuitvoerlegging straf. Klager woont en werkt in Bulgarije. Gelet op beperkte duur straf en de aangedragen belangen redelijk dat klager beslissing op gratieverzoek mag afwachten. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.	blz. 38
Zaaknummer: 14/2494/GB Datum uitspraak: 22 juli 2014	Plaatsing/ overplaatsing eerste plaatsing gevangenis	T.b.v. zorgvuldige afweging in beroep is klager, op verzoek van de beroepscommissie, 48 uur uitstel gegeven om zich te melden. Bij klager al langer sprake van problematiek in de thuis- en financiële situatie en uitstel van 6 maanden van de tenuitvoerlegging zal deze problematiek niet kunnen oplossen. Beroep ongegrond.	blz. 39

Zaaknummer: 14/2393/GB Datum uitspraak: 17 juli 2014	Plaatsing/ overplaatsing eerste plaatsing gevangenis	Klager vraagt zes maanden uitstel van detentie. Dat is in dit geval geen onredelijk verzoek. Hierbij is in aanmerking genomen dat klagers veroordeling stamt uit 2010 en dat van hem niet gevergd kan worden dat hij een dergelijke lange periode geen zakelijke verplichtingen aangaat. De periode van 27 mei 2014 tot 22 juli 2014 geeft een te beperkte termijn om voor een deugdelijke waarneming van klagers ondernemingen te zorgen. Beroep gegrond en vernietiging bestreden beslissing. Klager krijgt zes maanden uitstel.	blz. 40
Zaaknummer: 14/1295/GB Datum uitspraak: 7 juli 2014	Plaatsing/ overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay	Uit de indicatiestelling van de FPK te Assen blijkt dat een verblijf aldaar is geïndiceerd. In tegenstelling tot de deelname aan een p.p. is een plaatsing op grond van art. 15, vijfde lid van de Pbw niet in tijd en niet tot een bepaalde doelgroep van gedetineerden beperkt. Het feit dat klager zich in 2010 aan zijn detentie heeft onttrokken en opnieuw een strafbaar feit heeft gepleegd, is, gelet op het tijdsverloop, onvoldoende zwaarwegend om thans aan toewijzing van het verzoek in de weg te staan. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing.	blz. 41
Zaaknummer: 14/1274/GB Datum uitspraak: 30 juni 2014	Penitentiair programma	Uit de wet kan niet worden afgeleid dat, als gevolg van een herberekening van de einddatum van de detentie, de duur van deelname aan een eerder p.p. kan worden afgetrokken van een later p.p. Dit strookt ook niet met het doel van een p.p, namelijk de gedetineerde voorbereiden op zijn terugkeer in de samenleving. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing.	blz. 40

Zaaknummer: 14/1229/GB Datum uitspraak: 27 juni 2014	Ontvankelijkheid formeel	De keuze van de plaats waar de laatste fase van de ISD-maatregel aan klager ten uitvoer wordt gelegd, is geen beslissing van de selectiefunctionaris waartegen bezwaar of beroep open staat. Klager is daarom niet-ontvankelijk in zijn beroep.	blz. 44
Zaaknummer: 14/1522/GB Datum uitspraak: 27 juni 2014	Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay	Afwijzing overplaatsing b.b.i. Klager voldoet aan de voorwaarden van artikel 3 van de Regeling en weigeringsgronden zijn niet aannemelijk geworden. De door de selectiefunctionaris genoemde gronden, TR-interventies volgen, kunnen de bestreden beslissing niet dragen. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.	blz. 45
Zaaknummer: 14/0518/GB Datum uitspraak: 3 juni 2014	Plaatsing/overplaatsing extern gelijk regime gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay	Staatssecretaris is vrij om binnen de wettelijke kaders een werkwijze te ontwikkelen voor de selectie van personen die deel uitmaken van Top 600. Belang succesvolle resocialisatie weegt zwaarder dan klagers belang. Geen dringende noodzaak plaatsing in pi Zuyderbos. Beroep ongegrond.	blz. 46
Zaaknummer: 14/2708/GV Datum uitspraak: 7 augustus 2014	Verlof incidenteel	Verzoek incidenteel verlof wegens bijwonen bruiloft stiefdochter. Behandelcoördinator acht verlofverlening op therapeutische gronden geïndiceerd. Volgens inrichtingspastoor is bijwonen huwelijksceremonie in klagers geloof zeer belangrijk. Noodzaak incidenteel verlof voldoende onderbouwd. Beroep gegrond. Beroepscommissie stelt eigen beslissing in de plaats van vernietigde beslissing.	blz. 47

Zaaknummer: 14/0482/TA Datum uitspraak: 13 augustus 2014	Tegemoetkoming financieel	Via ochtendbulletin onder medeverpleegden verspreiden van gegevens over klager en diens positieve urinecontrole vormt een niet te rechtvaardigen inbreuk op klagers privacy. Argument inrichting m.b.t. behandelklimaat niet onderbouwd en ontbeert wettige grond. Beroep en beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=.	blz. 48
Zaaknummer: 14/0440/TA, 14/0442/TA, 14/0443/TA en 14/0444/TA	Tegemoetkoming financieel	Het via een ochtendbulletin onder medeverpleegden verspreiden van gegevens over klager en een incident vormt een niet te rechtvaardigen inbreuk op klagers privacy. Argument inrichting m.b.t. behandelklimaat niet onderbouwd en ontbeert wettige grond. Beroep en beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=.	blz. 49
Zaaknummer: 14/1085/TA Datum uitspraak: 28 juli 2014	Bewegingsvrijheid afzondering en separatie Ministeriele machtiging	Verlenging separatie terwijl tijdig gevraagde verlengingsmachtiging nog niet was afgegeven is in strijd met wet. Gebrek wordt niet met terugwerkende kracht hersteld na afgifte machtiging. Beroep inrichting ongegrond.	blz. 51
Zaaknummer: 14/1049/TA Datum uitspraak: 28 juli 2014	Geld of rekening- courant	Geldaanvraag moet "tijdens de dagopening" worden ingediend. Zinsnede moet worden aangemerkt als tijdaanduiding. Geen verplichting tot deelname dagopening. Aanvraag niet ingediend tijdens dagopening en niet gebleken dat hij hiertoe niet in staat is. Beroep inrichting gegrond, beklag alsnog ongegrond.	blz. 52
Zaaknummer: 14/0949/TA Datum uitspraak: 25 juli 2014	Bewegingsvrijheid afdelingsarrest; Ontvankelijkheid materieel; Urineonderzoek; Vermissing	Na afdelingsarrest van een dag is aansluitend voor hetzelfde feit een 'rode kaart', een vorm van afdelingsarrest, opgelegd. Totale duur van tien dagen. Klager alsnog ontvankelijk in beklag, beklag; ongegrond, want maatregelen niet onredelijk. Beklag over usb-stick voor onderzoek en beslissing verwezen naar beklagcommissie.	blz. 53

Zaaknummer: 14/1196/TA en 14/1256/TA Datum uitspraak: 2 juli 2014	Ontvankelijkheid materieel; Dwangmedicatie	Wenselijk dat verklaringen psychiaters als afzonderlijke stukken worden overgelegd en daarin moet worden ingegaan op betrokkenheid bij de behandeling. Uit de verklaringen volgt dat in casu dwangmedicatie geïndiceerd is. Recent getracht om klager zonder medicatie te laten functioneren, maar afglijdende schaal. Beroep tegen toepassing a-dwangbehandeling ongegrond. Klager niet-ontvankelijk w.b. daaraan voorafgegane voorgenomen beslissing.	blz. 55
Zaaknummer: 14/2606/STA Datum uitspraak: 29 juli 2014	Dwangmedicatie	Naar voorlopig oordeel voorzitter is a in wet niet voorzien in rechtstreeks beroep tegen beslissing voortzetting a-dwangbehandeling en had verzoeker beklag moeten indienen en kan b noodzaak voortzetting behandeling onvoldoende worden beoordeeld nu schriftelijk stuk van behandelend psychiater terzake ontbreekt. Toewijzing schorsingsverzoek.	blz. 57
Zaaknummer: 14/2546/STA Datum uitspraak: 25 juli 2014	Dwangmedicatie	Naar voorlopig oordeel voorzitter nog geen sprake van laatste redmiddel gelet op korte duur van behandeling. Gelet op ingrijpendheid van dwangbehandeling en het ontbreken van spoedeisend belang om in het kader van een a-dwangbehandeling direct tot toediening van medicatie over te gaan, wordt verzoek toegewezen.	blz. 59
Zaaknummer: 14/2531/STA Datum uitspraak: 24 juli 2014	Dwangmedicatie	Vershil van opvatting over diagnose omtrent waanstoornis en psychose. Onzeker of dwangmedicatie doelmatig is. Eerdere medicamenteuze behandeling had geen effect. Mede gelet op ingrijpendheid dwangmedicatie toewijzing verzoek tot moment van uitspraak beroepscommissie.	blz. 60

Zaaknummer: 14/1460/JB Datum uitspraak: 17 juli 2014	Plaatsing/ overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay	Informeel wijze van adviseren van de adviescommissie vertoont formele gebreken doch deze zijn niet zo zwaar dat niet aan inhoudelijke beoordeling kan worden toegekomen. Passende behandeling op ITA belangrijker dan plaatsing in regio van herkomst. Bij volgend advies moet duidelijk worden dat het een advies betreft en ondertekend te zijn door (wnd) voorzitter adviescommissie. Beroep ongegrond.	blz. 61
Zaaknummer: 14/2084/JM Datum uitspraak: 8 augustus 2014	Medische verzorging behandeling	Geen medische indicatie voor invoer eigen beddengoed klager. Klager heeft aanbod om oordeel aan specialist te vragen geweigerd. Beroep ongegrond. Mondeling uitspraak gedaan, bevestigd door schriftelijke uitspraak.	blz. 63
Zaaknummer: 14/1154/JZ Datum uitspraak: 8 augustus 2014	Bewegingsvrijheid binnen de inrichting Ontvankelijkheid materieel	In wet geen limitatieve opsomming van beperkende maatregelen. Aangepast programma voor korte duur waarbij klager slechts half uur op kamer en half uur op groep verbleef betreft geen vrijheidsbeperkende maatregel. Klager niet-ontvankelijk in beroep.	blz. 64

Zaaknummer:

14/0804/GA

Datum uitspraak:

26 augustus 2014

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.

Pattijn MSM, J.M.L.

Waarden, mr. A. van

Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie bij de p.i. Vught

Trefwoorden:

Disciplinaire straffen procedureel;

Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw artt. 5, 50, 51, 57 en 58

Samenvatting:

De wet kent geen uitdrukkelijke grondslag voor het schikkingmodel, dat inhoudt dat het afdelingshoofd -na instemming van de gedetineerde- de strafoplegging afhandelt. Beklag gegrond wegens procedureel gebrek, tegemoetkoming € 20,=.

Rechtsoverwegingen:

Gezien de inhoud van het verslag van 5 februari 2014 en hetgeen ter zitting is verklaard, oordeelt de beroepscommissie dat sprake is van gedrag als bedoeld in artikel 50, eerste lid, van de Pbw. Anders dan klager acht de beroepscommissie het feit dat het gedrag mogelijk niet (alleen) gericht was tegen het personeel niet doorslaggevend. Het gedrag was obscene van aard en kon worden beschouwd als min of meer een voorfase van openbare schennis van de eerbaarheid. Omdat dit

gedrag onverenigbaar is met de orde in de inrichting kon de directeur een disciplinaire staf opleggen.

Anders dan de mededeling van de beslissing tot strafoplegging inhoudt is de straf niet opgelegd nadat klager door de directeur is gehoord. In zoverre kleeft dus aan die mededeling al een gebrek nu de inhoud in strijd met de waarheid is. De mededeling bevat voorts het volgende: "Het afdelingshoofd [...] heeft het rapport geschikt en gevraagd of u het eens bent met deze schikking. Als u het niet eens zou zijn, zou [...] vragen of ik het rapport af wilde doen. Dit was voor u niet nodig." Kennelijk is met deze zinnen tot uitdrukking gebracht dat klager daadwerkelijk is gevraagd of hij het eens was met de door het afdelingshoofd voorgestelde sanctie en heeft volgens die zinnen klager vervolgens ingestemd met het strafvoorstel.

De gang van zaken zoals die in deze zaak naar voren is gekomen wordt in de praktijk aangeduid als het schikkingmodel. De wet kent geen uitdrukkelijke grondslag voor dat model. Naar het oordeel van de beroepscommissie verhindert artikel 5 van de Pbw waarin de beslissing omtrent strafoplegging is voorbehouden aan de directeur toepassing van een dergelijk model in de praktijk. Ook in het gewone strafrecht geldt dat consensuele bestraffing (door het Openbaar Ministerie) voorzien is van een uitdrukkelijke wettelijke grondslag. Het is aan de wetgever om af te wegen of de voordelen van het schikkingmodel in het kader van de disciplinaire bestraffing in het gevangeniswezen opwegen tegen de naar het oordeel van de beroepscommissie niet onaanzienlijke nadelen en indien gekozen wordt voor een schikkingmodel dit nader te omkleden met wettelijke waarborgen. Die waarborgen dienen onder meer om te voorkomen dat gedetineerden,

zoals in het onderhavige geval ook door klager naar voren is gebracht, zich min of meer gedwongen voelen de schikking te accepteren. Hoewel door enkele directeuren van penitentiaire inrichtingen vanuit de praktijk sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw al is aangedrongen op de introductie van een schikkingmodel heeft de wetgever er tot op heden niet voor gekozen. Nu het beklag wegens voormeld procedureel gebrek bij de strafoplegging reeds gegrond is, kan verder buiten bespreking blijven of die schikking zo spoedig als mogelijk is getroffen. Nu de gevolgen van het gebrek bij de strafoplegging niet meer ongedaan zijn te maken, zal de beroepscommissie klager een tegemoetkoming toekennen van na te noemen hoogte.

Zaaknummer:

14/1296/GA

Datum uitspraak:

21 augustus 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Burke, U.P.
Kalmthout, prof.dr. A.M. van
Kokee, R. mr. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de penitentiaire
inrichting (p.i.) Krimpen aan den IJssel

Trefwoorden:

Arbeid en werkzaamheden; Disciplinaire
straffen aanleiding; Tegemoetkoming
financieel

Artikelen:

Pbw art. 47, 51

Samenvatting:

Directeur heeft klager, een tot levenslang gestrafte gedetineerde, disciplinaire straffen opgelegd wegens werkweigering. Voorbereiding op terugkeer in de maatschappij dient als uitgangspunt te blijven gelden voor alle gedetineerden. Beroepscommissie neemt afstand van het standpunt van de Staatssecretaris dat levenslang levenslang betekent. Gegeven duur van de levenslange straf en de beperkte(re) perspectieven op in vrijheidstelling past het niet vast te houden aan de arbeidsverplichting. Directeur die te maken krijgt met een levenslang gestrafte die weigert aan de arbeid deel te nemen, dient zijn detentieomstandigheden uitdrukkelijk te betrekken in zijn beslissing om hiertegen sanctionerend op te treden. Onder deze omstandigheden is beslissing van directeur om wegens werkweigering klager telkens disciplinair te straffen niet redelijk en billijk. Beroep gegrond, tegemoetkoming €82,50.

Rechtsoverwegingen:

Het beklag betreft de aan klager opgelegde disciplinaire straffen wegens zijn weigering deel te nemen aan de arbeid. Op grond van artikel 47, derde lid, van de Pbw zijn gedetineerden die, al dan niet onherroepelijk, tot een vrijheidsstraf zijn veroordeeld verplicht de aan hen door de directeur opgedragen arbeid, zowel binnen als buiten de inrichting of afdeling, te verrichten. Het opleggen van een dergelijke verplichting wordt blijkens de memorie van toelichting bij de Pbw (Tweede Kamer 1994-1995, 24263, nr 3, p. 64) als volgt gerechtvaardigd. "De verplichting van gedetineerden die onherroepelijk zijn veroordeeld tot een vrijheidsstraf, de hun opgedragen arbeid te verrichten is in overeenstemming met het gestelde in

artikel 4, vierde lid, sub a, van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Voor het verdrag is het niet van belang of het gaat om gedetineerden in een huis van bewaring of in een gevangenis. Voor beide groepen geldt ingevolge artikel 15, vierde lid, van de Grondwet en artikel 2, derde lid, van het wetsvoorstel het uitgangspunt van minimale beperkingen. De verplichting tot het verrichten van arbeid kan als een beperking op de beschikkings- en handelingsvrijheid van gedetineerden worden gezien die niet volstrekt noodzakelijk is in het belang van de orde en veiligheid in de inrichting. Een dergelijke beperking is evenwel geoorloofd voor zover zij wezenlijk wordt geacht voor het doel van de vrijheidsbeneming. Voor zowel veroordeelde gedetineerden in huizen van bewaring als voor gedetineerden in gevangenissen geldt dat hieronder mede wordt begrepen de voorbereiding van de terugkeer in de vrije maatschappij”.

De beroepscommissie constateert dat de penitentiaire arbeid daarmee wordt aangemerkt als een invulling van de opdracht aan de overheid van artikel 2, tweede lid, van de Pbw, namelijk de vrijheidsbeneming zoveel mogelijk dienstbaar te maken aan de voorbereiding van de terugkeer van de gedetineerde in de maatschappij. Hiermee kan deze verplichting ook de toets aan artikel 2, vierde lid, van de Pbw doorstaan: Personen ten aanzien van wie de tenuitvoerlegging plaatsvindt van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel worden aan geen andere beperkingen onderworpen dan die welke voor het doel van de vrijheidsbeneming of in het belang van de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting noodzakelijk zijn. De beroepscommissie merkt op dat het bij deze toets met name gaat om het doel

van de vrijheidsbeneming, nu de wetgever zelf constateert dat de arbeidsverplichting voor de orde en veiligheid in de inrichting niet volstrekt noodzakelijk is.

In dit verband is de praktijk van tenuitvoerlegging van levenslange vrijheidsstraf van belang. Onder meer in de brief van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie [...] van 16 april 2012 aan de Tweede Kamer is het volgende te lezen: “Levenslang is levenslang. Van terugkeer in de samenleving is geen sprake, tenzij in een uitzonderlijk geval aan een levenslanggestrafte gratie wordt verleend. Derhalve komen levenslanggestraften niet in aanmerking voor activiteiten die gericht zijn op re-integratie in de maatschappij. (...)”. Vergelijkbaar hiermee is de uitsluiting van arbeid van vreemdelingen door de toenmalige Minister van Justitie [...]. Aan hen hoefde gedurende de vreemdelingenbewaring geen arbeid te worden aangeboden nu deze maatregel gericht is op het realiseren van hun uitzetting uit Nederland. Zij worden niet geacht in de Nederlandse samenleving terug te keren.

Anders dan deze bewindslieden is de beroepscommissie van oordeel dat voorbereiding op de terugkeer in de maatschappij als uitgangspunt dient te blijven gelden voor alle gedetineerden. Zij neemt in deze zaak uitdrukkelijk afstand van het standpunt van de Staatssecretaris ten aanzien van de levenslanggestraften. Dit gaat voorbij aan het ook in de Europese rechtspraak benadrukte belang dat een gedetineerde altijd perspectief dient te worden geboden op in vrijheidstelling. Zie in dit verband de uitspraak van het EHRM van 9 juli 2013 in de zaak Vinter e.a. tegen het Verenigd Koninkrijk, waarbij het hof het (ontbreken van een) perspectief toetst aan artikel 3 EVRM.

De beroepscommissie merkt hierbij op dat arbeid in de penitentiaire inrichting niet uitsluitend de voorbereiding op de terugkeer in de maatschappij dient. Weliswaar is de verplichting om daaraan deel te nemen hierop gebaseerd, maar arbeid heeft ook in de penitentiaire inrichting een belangrijk structurerende functie voor het dagelijks leven en kan, afhankelijk van het soort arbeid en het niveau daarvan, ook bijdragen aan de vorming en ontwikkeling van een gedetineerde.

Ook al dient arbeid verscheidene functies, de verplichting om hieraan deel te nemen is gebaseerd op de voorbereiding van de terugkeer van de gedetineerde in de maatschappij. Gegeven de duur van de levenslange straf en de hiervoor geschetste beperkte(re) perspectieven op in vrijheidstelling past het niet onverkort vast te houden aan deze verplichting. De directeur die geconfronteerd wordt met een levenslang gestrafte die weigert vanwege het ontbreken van perspectief op terugkeer aan de arbeid deel te nemen, dient zijn detentieomstandigheden uitdrukkelijk te betrekken in zijn beslissing om hiertegen sanctionerend op te treden. De praktijk blijkt in dit opzicht ook wisselend, getuige de mededeling van klager dat hij in andere inrichtingen kan "aftekenen" voor arbeid. Onder deze omstandigheden is de beslissing van de directeur om wegens werkweigering klager telkens disciplinair te straffen niet redelijk en billijk. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard. De uitspraak van de beklagcommissie zal worden vernietigd en het beklag zal alsnog gegrond worden verklaard. De beroepscommissie acht een tegemoetkoming aangewezen en stelt deze vast op € 82,50.

Zaaknummer:

14/1038/GA

Datum uitspraak:

8 augustus 2014

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.

Pattijn MSM, J.M.L.

Rossem-Broos, mr. R.S.T. van

Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechter bij de locatie Sittard

Trefwoorden:

Bezoek

Artikelen:

Pbw art. 38; Circulaire inzake bezoek zonder toezicht; EVRM art. 14

Samenvatting:

Gedetineerden in het huis van bewaring komen niet in aanmerking voor bezoek zonder toezicht (BZT). De beroepscommissie heeft beoordeeld of dit, mede in het licht van het arrest van het EHRM inzake Varnas vs. Litouwen, een ongerechtvaardigd onderscheid oplevert met gedetineerden die in een gevangenis verblijven. Dit is in het algemeen niet het geval. De directeur dient verzoeken om BZT van geval tot geval te beoordelen. Beroep van klager ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Inleiding

Als onbetwist staat vast dat het verzoek om aan klager bezoek zonder toezicht toe te staan door de directeur met een beroep op de Circulaire van 8 september 2000 (nr. 5041936/00/DJI, Stcrt. 2000, 176) inzake

bezoek zonder toezicht, is afgewezen. In het kader van de onderhavige procedure dient de vraag te worden beantwoord of die weigering in strijd is met de wettelijke voorschriften waartoe het EVRM gerekend moet worden dan wel bij afweging van alle in aanmerking komende belangen onredelijk of onbillijk is.

Namens klager is een beroep gedaan op een beslissing van het Europees Hof voor de rechten van de mens van 9 juli 2013, klachtnummer 42615/06 in de zaak van Varnas tegen Litouwen. Die zaak betreft een 'conjugal visit' en de beroepscommissie begrijpt dat die vorm van bezoek sterke overeenkomst vertoont met het hier te lande bestaande zogenaamde bezoek zonder toezicht. Het Hof heeft een schending van artikel 14 in samenhang met artikel 8 van het EVRM aangenomen. In het kader van artikel 14 EVRM beantwoordt het Hof de vraag of het is gerechtvaardigd om de bijzondere bezoeken wel in het kader van detentie na een veroordeling toe te staan, maar niet in het kader van voorlopige hechtenis.

De inhoud van het arrest van het EHRM In de par. 111 t/m 114 van de beslissing komt het Hof allereerst tot de slotsom dat gelet op de feitelijke situatie Varnas als onveroordeelde aanspraak kan maken op bijzonder bezoek indien hij verkeert in met een veroordeelde vergelijkbare situatie ('in a relevantly similar situation'). Het belang van het onderzoek of de noodzaak van bijzondere beveiliging vormde hier in het concreet voorliggende geval van Varnas geen reden (meer) om onderscheid te maken. Bovendien verbleef hij inmiddels meer dan drie jaar in detentie. Bij de beantwoording van de daarop volgende vraag of een verschil in behandeling tussen veroordeelden en onveroordeelde

gerechtvaardigd is, neemt het Hof een aantal omstandigheden in aanmerking (par. 115 t/m 123). Het Hof wijst er op dat de regeling zoals die in Litouwen van toepassing is op regulier bezoek voor onveroordeelde aanzienlijk meer beperkingen behelst dan de regeling die geldt voor veroordeelden. De verschillen in de regeling zien niet alleen op de duur en de frequentie van het bezoek, maar ook op de mogelijkheid van enig fysiek contact die in het geval van Varnas uiterst beperkt was doordat Varnas en zijn bezoek door metaalgaas van elkaar waren gescheiden met slechts een opening van 20 cm waardoor voedsel kon worden overhandigd.

Toetsingskader voor de beroepscommissie Of er sprake is van een gerechtvaardigd onderscheid tussen een onveroordeelde en veroordeelden moet van geval tot geval worden gezien. Daarbij kan allereerst betekenis toekomen aan het doel van de voorlopige hechtenis, dat verschilt van dat van de gevangenisstraf. Te denken valt in het bijzonder aan het onderzoeksbelang dat in het kader van de voorlopige hechtenis beperkingen met zich kan brengen. De noodzaak van bijzondere beveiliging kan zich eveneens verzetten tegen bezoek zonder toezicht. Voorts komt onder meer betekenis toe aan de vraag of de in het huis van bewaring feitelijk bestaande (reguliere) bezoekmogelijkheden beperkter zijn dan die in de gevangenis en de vraag of er bij die reguliere bezoeken nog een mogelijkheid is tot enig fysiek contact. Tenslotte is de duur van de in een huis van bewaring ondergane detentie van belang. Bij dit laatste moet in aanmerking worden genomen dat voorlopig gehechten na berechting in eerste aanleg worden doorgeplaatst naar een gevangenis en dat daarmee de mogelijkheid van bezoek

zonder toezicht doorgaans in ieder geval na ongeveer het eerste jaar van de detentie voor onveroordeelden op dezelfde voet als voor veroordeelden bestaat.

Oordeel in de onderhavige zaak

Voor zover de beroepscommissie kan overzien vormt het doel van de voorlopige hechtenis in het onderhavige geval geen beletsel (meer) voor het toestaan van bezoek zonder toezicht. Niet aannemelijk is namelijk geworden dat er nog enig onderzoeksbelang aanwezig was dat zich verzette tegen bezoek zonder toezicht. Ook is er geen sprake van noodzaak tot bijzondere beveiliging.

Hoewel in deze omstandigheden dus geen grond voor de weigering van bezoek zonder toezicht is gelegen, kan die in het onderhavige wel worden gevonden in de het volgende. De verschillen tussen de gewone bezoekmogelijkheden in het huis van bewaring en de gevangenis zijn in Nederland (kennelijk anders dan in Litouwen) voor wat betreft de frequentie en de duur van het bezoek bepaald niet aanzienlijk. Daarenboven is zowel bij het bezoek in het huis van bewaring als bij dat in de gevangenis anders dan in het door het Europees Hof in de zaak Varnas beoordeelde geval enig, zij het beperkt, fysiek contact tussen bezoeker en gedetineerde mogelijk. Tenslotte is anders dan in de zaak Varnas de (aaneengesloten) duur van de detentie (in het huis van bewaring) niet meer dan drie jaar, maar in het hier beoordeelde geval minder dan een jaar. Van een niet gerechtvaardigd onderscheid in behandeling (discriminatie) tussen klager als onveroordeelde en veroordeelden was gelet op het voorgaande, ondanks dat klager bezoek zonder toezicht is geweigerd, geen sprake. Klager is niet gediscrimineerd omdat er geen belangrijke

verschillen zijn te ontwaren voor wat betreft frequentie, duur en fysiek contact tussen hem als onveroordeelde en veroordeelden en is evenmin gediscrimineerd, omdat een veroordeelde in de praktijk doorgaans niet onmiddellijk na vanuit de vrije maatschappij in een gevangenis te zijn geplaatst voor bezoek zonder toezicht in aanmerking komt. Hoewel in het onderhavige geval het verzoek slechts met een beroep op de circulaire van 2000 door de directeur is afgewezen en dus niet op het geval toegesneden argumenten de doorslag hebben gegeven, zal de beroepscommissie aan de gebrekkige motivering geen gevolgen verbinden. Een toetsingskader ten behoeve van de beslissing van de directeur ontbrak immers tot op heden en de beslissing van de directeur is niet in strijd met een wettelijk voorschrift of bij afweging van alle in aanmerking te nemen belangen onredelijk of onbillijk.

Overweging ten overvloede

De benadering van geval tot geval betekent dat de directeur telkens wanneer in een huis van bewaring door een onveroordeelde een verzoek om bezoek zonder toezicht wordt gedaan een concreet op de verzoeker toegesneden beslissing moet nemen en niet kan volstaan met de mededeling dat de circulaire van 2000 niet voorziet in bezoek zonder toezicht. In het algemeen zal bij de beslissing van de directeur vooral het doel van de voorlopige hechtenis (met name de vraag of er een onderzoeksbelang is), de noodzaak van beveiliging en de duur van het verblijf in het huis van bewaring een rol spelen. Indien de mogelijkheden tot fysiek contact bij regulier bezoek eventueel in de toekomst nog nader worden beperkt, zal dit bij de afweging van het al dan niet toestaan van bezoek zonder toezicht aan een onveroordeelde gewicht in de schaal werpen.

De praktijk zal moeten leren of de gevalsbenadering hanteerbaar is of dat nadere regels moeten worden gesteld. In voorkomend geval is de regelgever aan zet.

Conclusie

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan gelet op het voorgaande niet leiden tot een ander oordeel dan dat van de beklagrechtster. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard en de uitspraak van de beklagrechtster zal worden bevestigd met aanvulling van gronden.

Zaaknummer:

14/1062/GA

Datum uitspraak:

8 augustus 2014

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.

Pattijn MSM, J.M.L.

Rossem-Broos, mr. R.S.T. van

Maes, mr. H.M.J.D. (secre.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtster bij de locatie Sittard

Trefwoorden:

Bezoek

Artikelen:

Pbw art. 38; Circulaire inzake bezoek zonder toezicht; EVRM artikel 14

Samenvatting:

Gedetineerden in het huis van bewaring komen niet in aanmerking voor bezoek zonder toezicht (BZT). De beroepscommissie heeft beoordeeld of dit, mede in het licht van het arrest van het EHRM inzake Varnas

vs. Litouwen, een ongerechtvaardigd onderscheid oplevert met gedetineerden die in een gevangenis verblijven. Dit is in het algemeen niet het geval. De directeur dient verzoeken om BZT van geval tot geval te beoordelen. Beroep van klager ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Inleiding

Als onbetwist staat vast dat het verzoek om aan klager bezoek zonder toezicht toe te staan door de directeur met een beroep op de Circulaire van 8 september 2000 (nr. 5041936/00/DJI, Stcrt. 2000, 176) inzake bezoek zonder toezicht, is afgewezen. In het kader van de onderhavige procedure dient de vraag te worden beantwoord of die weigering in strijd is met de wettelijke voorschriften waartoe het EVRM gerekend moet worden dan wel bij afweging van alle in aanmerking komende belangen onredelijk of onbillijk is.

Namens klager is een beroep gedaan op een beslissing van het Europees Hof voor de rechten van de mens van 9 juli 2013, klachtnummer 42615/06 in de zaak van Varnas tegen Litouwen. Die zaak betreft een 'conjugal visit' en de beroepscommissie begrijpt dat die vorm van bezoek sterke overeenkomst vertoont met het hier te lande bestaande zogenaamde bezoek zonder toezicht. Het Hof heeft een schending van artikel 14 in samenhang met artikel 8 van het EVRM aangenomen. In het kader van artikel 14 EVRM beantwoordt het Hof de vraag of het is gerechtvaardigd om de bijzondere bezoeken wel in het kader van detentie na een veroordeling toe te staan, maar niet in het kader van voorlopige hechtenis.

De inhoud van het arrest van het EHRM In de par. 111 t/m 114 van de beslissing komt het Hof allereerst tot de slotsom dat

gelet op de feitelijke situatie Varnas als onveroordeelde aanspraak kan maken op bijzonder bezoek indien hij verkeert in met een veroordeelde vergelijkbare situatie ('in a relevantly similar situation'). Het belang van het onderzoek of de noodzaak van bijzondere beveiliging vormde hier in het concreet voorliggende geval van Varnas geen reden (meer) om onderscheid te maken. Bovendien verbleef hij inmiddels meer dan drie jaar in detentie. Bij de beantwoording van de daarop volgende vraag of een verschil in behandeling tussen veroordeelden en onveroordeelde gerechtvaardigd is, neemt het Hof een aantal omstandigheden in aanmerking (par. 115 t/m 123). Het Hof wijst er op dat de regeling zoals die in Litouwen van toepassing is op regulier bezoek voor onveroordeelde aanzienlijk meer beperkingen behelst dan de regeling die geldt voor veroordeelden. De verschillen in de regeling zien niet alleen op de duur en de frequentie van het bezoek, maar ook op de mogelijkheid van enig fysiek contact die in het geval van Varnas uiterst beperkt was doordat Varnas en zijn bezoek door metaalgaas van elkaar waren gescheiden met slechts een opening van 20 cm waardoor voedsel kon worden overhandigd.

Toetsingskader voor de beroepscommissie
Of er sprake is van een gerechtvaardigd onderscheid tussen een onveroordeelde en veroordeelden moet van geval tot geval worden bezien. Daarbij kan allereerst betekenis toekomen aan het doel van de voorlopige hechtenis, dat verschilt van dat van de gevangenisstraf. Te denken valt in het bijzonder aan het onderzoeksbelang dat in het kader van de voorlopige hechtenis beperkingen met zich kan brengen. De noodzaak van bijzondere beveiliging kan zich eveneens verzetten tegen bezoek

zonder toezicht. Voorts komt onder meer betekenis toe aan de vraag of de in het huis van bewaring feitelijk bestaande (reguliere) bezoekmogelijkheden beperkter zijn dan die in de gevangenis en de vraag of er bij die reguliere bezoekmomenten nog een mogelijkheid is tot enig fysiek contact. Tenslotte is de duur van de in een huis van bewaring ondergane detentie van belang. Bij dit laatste moet in aanmerking worden genomen dat voorlopig gehechten na berechting in eerste aanleg worden doorgeplaatst naar een gevangenis en dat daarmee de mogelijkheid van bezoek zonder toezicht doorgaans in ieder geval na ongeveer het eerste jaar van de detentie voor onveroordeelde op dezelfde voet als voor veroordeelden bestaat.

Oordeel in de onderhavige zaak
Voor zover de beroepscommissie kan overzien vormt het doel van de voorlopige hechtenis in het onderhavige geval geen beletsel (meer) voor het toestaan van bezoek zonder toezicht. Niet aannemelijk is namelijk geworden dat er nog een zodanig onderzoeksbelang aanwezig was, dat dit zich zou verzetten tegen bezoek zonder toezicht. Ook is er geen sprake van noodzaak tot bijzondere beveiliging.

Hoewel in deze omstandigheden dus geen grond voor de weigering van bezoek zonder toezicht is gelegen, kan die in het onderhavige wel worden gevonden in het volgende. De verschillen tussen de gewone bezoekmogelijkheden in het huis van bewaring en de gevangenis zijn in Nederland (kennelijk anders dan in Litouwen) voor wat betreft de frequentie en de duur van het bezoek bepaald niet aanzienlijk. Daarenboven is zowel bij het bezoek in het huis van bewaring als bij dat in de gevangenis anders dan in het door het Europees Hof in de zaak

Varnas beoordeelde geval enig, zij het beperkt, fysiek contact tussen bezoeker en gedetineerde mogelijk. Tenslotte is anders dan in de zaak Varnas de (aaneengesloten) duur van de detentie (in het huis van bewaring) niet meer dan drie jaar, maar in het hier beoordeelde geval minder dan een jaar. Van een niet gerechtvaardigd onderscheid in behandeling (discriminatie) tussen klager als onveroordeelde en veroordeelden was gelet op het voorgaande, ondanks dat klager bezoek zonder toezicht is geweigerd, geen sprake. Klager is niet gediscrimineerd omdat er geen belangrijke verschillen zijn te ontwaren voor wat betreft frequentie, duur en fysiek contact tussen hem als onveroordeelde en veroordeelden en is evenmin gediscrimineerd, omdat een veroordeelde in de praktijk doorgaans niet onmiddellijk na vanuit de vrije maatschappij in een gevangenis te zijn geplaatst voor bezoek zonder toezicht in aanmerking komt. Hoewel in het onderhavige geval het verzoek slechts met een beroep op de circulaire van 2000 door de directeur is afgewezen en dus niet op het geval toegesneden argumenten de doorslag hebben gegeven, zal de beroepscommissie aan de gebrekkige motivering geen gevolgen verbinden. Een toetsingskader ten behoeve van de beslissing van de directeur ontbrak immers tot op heden en de beslissing van de directeur is niet in strijd met een wettelijk voorschrift of bij afweging van alle in aanmerking te nemen belangen onredelijk of onbillijk.

Overweging ten overvloede

De benadering van geval tot geval betekent dat de directeur telkens wanneer in een huis van bewaring door een onveroordeelde een verzoek om bezoek zonder toezicht wordt gedaan een concreet op de verzoeker toegesneden beslissing moet nemen en niet

kan volstaan met de mededeling dat de circulaire van 2000 niet voorziet in bezoek zonder toezicht. In het algemeen zal bij de beslissing van de directeur vooral het doel van de voorlopige hechtenis (met name de vraag of er een onderzoeksbelang is), de noodzaak van beveiliging en de duur van het verblijf in het huis van bewaring een rol spelen. Indien de mogelijkheden tot fysiek contact bij regulier bezoek eventueel in de toekomst nog nader worden beperkt, zal dit bij de afweging van het al dan niet toestaan van bezoek zonder toezicht aan een onveroordeelde gewicht in de schaal werpen. De praktijk zal moeten leren of de gevalsbenadering hanteerbaar is of dat nadere regels moeten worden gesteld. In voorkomend geval is de regelgever aan zet.

Conclusie

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan gelet op het voorgaande niet leiden tot een ander oordeel dan dat van de beklagrechtter. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard en de uitspraak van de beklagrechtter zal worden bevestigd met aanvulling van gronden.

Zaaknummer:

14/1222/GA

Datum uitspraak:

6 augustus 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de

Burke, U.P.

Kalmthout, prof.dr. A.M. van

Kokee, R. mr. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij het Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) te

Amsterdam

Trefwoorden:

Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 46e lid 5

Samenvatting:

Verlenging a-dwangbehandeling. Weigering verstrekking medische gegevens. Verstrekking gegevens aan te merken als wettelijke verplichting en overigens wenselijk gelet op 'need-to-know-principe'. Toetsing beslissing aan eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit niet mogelijk. Beroep en beklag derhalve gegrond. Tegemoetkoming € 250,=.

Rechtsoverwegingen:

In een schriftelijke beslissing van 20 februari 2014 heeft de directeur op grond van artikel 46e, eerste lid in verbinding met het vijfde lid, van de Pbw besloten tot verlenging van de behandeling als bedoeld in artikel 46d, aanhef en onder a, van de Pbw (a-dwangbehandeling). In de van toepassing zijnde bepalingen in de Pbw en de Penitentiare maatregel (Pm) zijn formele zorgvuldigheidseisen gegeven waaraan in de voorbereiding en de tenuitvoerlegging van de a-dwangbehandeling moet zijn voldaan. Zo dient onder meer in een geneeskundig behandelingsplan te worden opgenomen een plan gericht op verbetering van de toestand van de gedetineerde (art. 22b van de Pm).

De beroepscommissie heeft de directeur verzocht om toezending van voornoemd behandelings- en verbeterplan en tevens feitelijke informatie over het soort medicijn en wijze van toediening. Aan dit verzoek is geweigerd gehoor te geven, omdat

de directeur meent dat reeds voldoende informatie aan de beroepscommissie is verstrekt. Tevens verwijst de directeur naar het medisch beroepsgeheim.

In de uitspraak van 3 december 2013 met nummer 13/2542/GA en 13/2699/GA heeft de beroepscommissie geoordeeld dat voor de toetsing door de beroepscommissie van de beslissing van de directeur tot dwangbehandeling het noodzakelijk is kennis te nemen van (onderdelen van) het behandelplan. Het medisch handelen in een PPC geschiedt op basis van artikel 42 van de Pbw en niet op basis van een behandelingsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:446 BW. Derhalve is het medisch beroepsgeheim aan beperkingen onderhevig. De verstrekking van de gegevens is aan te merken als een wettelijke verplichting in de zin van artikel 7:457, eerste lid, derde volzin van het BW. Met inachtneming van het ook in de medische wereld gebruikelijke "need-to-know-principe" dient de beroepscommissie te kunnen beschikken over de gevraagde gegevens.

De beslissing tot verlenging van de a-dwangbehandeling moet voldoen aan de eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit. De a-dwangbehandeling is een ingrijpend behandelinstrument die op therapeutische gronden mag worden toegepast. Om die reden dient de a-dwangbehandeling te kunnen worden geplaatst in het perspectief van de behandeling die de gedetineerde in een PPC ontvangt. Tevens dient, gelet op het ultimatum remedium karakter van de dwangbehandeling, helder te zijn welke verbeteringen zijn opgetreden en hoe deze kunnen leiden tot het op termijn beëindigen van de dwangbehandeling.

Aangezien de beroepscommissie thans niet beschikt over een behandel- en verbeterplan, kan een beoordeling van de bestreden beslissing aan de eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit niet plaatsvinden. In verband met de inmiddels verstreken tijd, kan niet worden volstaan met stukken die in eerdere beroepsprocedures zijn overgelegd. Het beroep zal dan ook gegrond worden verklaard. De uitspraak van de beklagrechtster zal worden vernietigd. Het beklag zal alsnog gegrond worden verklaard en de beslissing van de directeur zal worden vernietigd. Nu de rechtsgevolgen van de vernietigde beslissing niet meer ongedaan zijn te maken, zal de beroepscommissie aan klager een tegemoetkoming toekennen. De toediening van de dwangmedicatie heeft – zo begrijpt de beroepscommissie – de volle periode van drie maanden geduurd. Gelet hierop zal de tegemoetkoming worden vastgesteld op € 250,=.

Zaaknummer:

14/1383/GA

Datum uitspraak:

5 augustus 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Burke, U.P.
Kalmthout, prof.dr. A.M. van
Kokee, R. mr. (secre.)

Trefwoorden:

Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 46d aanhef en onder a

Samenvatting:

Zorgvuldigheidsgebreken bij voorbereiding en tenuitvoerlegging beslissing a-dwangbehandeling. Verzuim vermelding termijn duur a-dwangbehandeling. Betrokkenheid mdo bij beslissing onduidelijk. Op dag beslissing reeds gestart met toediening, wenselijk dat 72 uur wordt gewacht. Beroep gegrond, tegemoetkoming €100,=.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 46d, aanhef en onder a, van de Pbw vindt als uiterste middel geneeskundige behandeling plaats voor zover aannemelijk is dat zonder die geneeskundige behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de gedetineerde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen (a-dwangbehandeling).

De beroepscommissie heeft kennisgenomen van de beslissing van de schorsingsvoorzitter van 30 april 2014 (14/1382/SGA) waarbij de verdere tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing is geschorst, omdat niet is voldaan aan enkele formele vereisten. Zo ontbrak het advies van de behandelend psychiater, een behandelplan en een vermelding van de termijn waarbinnen de a-dwangbehandeling geldt.

Na deze beslissing is de beroepscommissie in het bezit gesteld van het advies van de behandelend psychiater en het behandelplan. De beroepscommissie gaat voorbij aan de omstandigheid dat de alsnog overgelegde verklaringen van de gedragsdeskundigen en het behandelplan niet zijn ondertekend, nu voldoende duidelijk is geworden en ook niet wordt bestreden dat deze verklaringen en het behandelplan van de genoemde gedragsdeskundigen afkomstig zijn.

Ten aanzien van de overige in acht te nemen zorgvuldigheidseisen overweegt de beroepscommissie als volgt. De beroepscommissie stelt vast dat in de bestreden beslissing is verzuimd een termijn te vermelden voor hoe lang de a-dwangbehandeling geldt, als voorgeschreven in artikel 46e, eerste lid, van de Pbw. Tevens is uit de stukken niet duidelijk wanneer en op welke wijze het multidisciplinair overleg (mdo) betrokken is (geweest) bij de beslissingen omtrent de (verdere) toepassing van de a-dwangbehandeling, als bedoeld in artikel 21a, vierde lid en artikel 22c, derde lid, van de Pm. Voorts is pas ter zitting van de beroepscommissie gebleken dat op de dag van de bestreden beslissing (23 april 2014) reeds is gestart met toediening van de medicatie en niet op 28 april 2014 zoals uit de stukken blijkt. Hoewel geen formeel wettelijk vereiste acht de beroepscommissie het uit een oogpunt van rechtsbescherming wenselijk dat bij de tenuitvoerlegging van een beslissing tot het toepassen van a-dwangbehandeling een periode van 72 uur in acht wordt genomen tussen het nemen van de definitieve beslissing tot a-dwangbehandeling door de directeur en de daadwerkelijke (eerste) uitvoering van deze beslissing.

Gelet op het vorenstaande is de beroepscommissie van oordeel dat aan de voorbereiding en tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing dermate zorgvuldigheidsgebreken kleven, dat de beslissing van de directeur niet in stand kan blijven. Hieraan doet niet af dat naar het oordeel van de beroepscommissie er voldoende aanleiding was om vanwege het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens doet veroorzaken, klager in aanmerking te

laten komen voor a-dwangbehandeling. Gelet op de ingrijpendheid van de dwangbehandeling moet mede uit oogpunt van rechtsbescherming groot belang worden gehecht aan een zorgvuldige voorbereiding en tenuitvoerlegging van de dwangbehandeling. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard en de bestreden beslissing zal worden vernietigd.

Nu de rechtsgevolgen van de vernietigde beslissing niet meer ongedaan zijn te maken – aan klager is tweemaal dwangmedicatie toegediend – komt klager in aanmerking voor een tegemoetkoming. De beroepscommissie stelt deze vast op € 100,=.

Ten overvloede overweegt de beroepscommissie nog dat de Pbw niet voorziet in de mogelijkheid om bij afwezigheid van gevaar de a-dwangbehandeling voort te zetten teneinde in de toekomst een mogelijke terugval te voorkomen.

Zaaknummer:

14/0275/GA (hersteluitspraak)

Datum uitspraak:

30 juli 2014

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.
Kalmthout, prof.dr. A.M. van
Schudel, prof.dr. W.J.
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie bij de locatie Sittard

Trefwoorden:

Terugdringen recidive

Artikelen:

Pbw art. 60

Samenvatting:

Beroepscommissie heeft tijdig ingekomen reactie raadvrouw niet bij uitspraak betrokken. Herstel. Intakegesprek houdt slechts in dat mogelijkheden en noodzaak behandeling worden onderzocht. Dit is niet ism veroordelend vonnis van rechter, waarin is beslist klager geen behandelverplichting op te leggen. Beëindiging programma 'binnen beginnen' niet onredelijk. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Klagers raadvrouw heeft schriftelijk verzocht om aanhouding van de behandeling van onderhavige zaak, nu zij niet ter zitting kan verschijnen op de geplande datum. De beroepscommissie wijst het verzoek, gehoord klager en de directeur, af. Klagers raadvrouw is evenwel in de gelegenheid gesteld schriftelijk te reageren op het verslag van de zitting.

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagcommissie. Klager wordt anders dan hij meent niet in strijd met het veroordelend vonnis van de strafrechter verplicht tot medewerking aan een behandeling. Een intake houdt slechts in dat de mogelijkheden en de noodzaak van een behandeling of begeleiding in het kader van de verdere tenuitvoerlegging van de straf worden onderzocht. Een dergelijk onderzoek is niet in strijd met het veroordelend vonnis van de rechter. Immers, ook als een veroordelend vonnis geen behandelingsmodaliteit inhoudt, al dan niet in verband met de advisering van gedragsdeskundigen, laat de wet de

mogelijkheid open dat de veroordeelde in het kader van de tenuitvoerlegging een behandeling of begeleiding aangeboden krijgt. Omdat klager elke medewerking aan een intake weigert, is de beslissing van de directeur om klagers deelname aan het programma 'Binnen Beginnen' te beëindigen niet onredelijk en onbillijk. De omstandigheid dat klager wel bereid is aan alle andere vormen van begeleiding mee te werken, kan naar het oordeel van de beroepscommissie aan bovenstaand oordeel niets afdoen. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

14/1107/GA

Datum uitspraak:

30 juli 2014

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.
Pattijn MSM, J.M.L.
Waarden, mr. A. van
Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie bij de p.i. Breda

Trefwoorden:

Bezoek

Artikelen:

Pbw art. 38; EVRM art. 14; Circulaire b.z.t. (5041936/00/DJI)

Samenvatting:

Klager verzoekt b.z.t. voor een vertrouwelijk gesprek met zijn moeder over haar medische behandeling. B.z.t. zoals geregeld in de circulaire b.z.t. is een meer structureel

instrument gericht op terugkeer in de samenleving. Dit incidentele gesprek is niet zonder meer gelijk te stellen met een "conjugal visit" zoals bedoeld in de zaak Varnas vs. Litouwen. In casu dan ook geen strijd met art. 14 EVRM. Beroep directeur gegrond.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie ziet geen noodzaak om het verzoek van de directeur tot aanhouding van de behandeling in te willigen, gelet op de ontbrekende nadere inhoudelijke onderbouwing van het verzoek en omdat de beroepscommissie zich op basis van de stukken en het verhandelde ter zitting voldoende acht ingelicht om op het beroep te beslissen.

Het verzoek van de directeur om de behandeling van het beroep aan te houden wijst de beroepscommissie daarom af. Klager wenst, naar de beroepscommissie heeft begrepen, bezoek zonder toezicht als bedoeld in de circulaire van zijn moeder om een vertrouwelijk gesprek te voeren over de medische behandeling die zijn moeder heeft ondergaan. Het bezoek zonder toezicht zoals dat is geregeld in voormelde circulaire is bedoeld als een min of meer structureel instrument voor de voorbereiding op de terugkeer in de samenleving en niet voor een incidenteel vertrouwelijk gesprek over de medische situatie. De zaak Varnas vs. Litouwen betreft een zogenaamd 'conjugal visit' en een dergelijk bezoek in het kader van de voorbereiding op de terugkeer in de samenleving is niet zonder meer gelijk te stellen met een incidenteel vertrouwelijk gesprek tussen klager en zijn moeder over haar medische situatie. Reeds om die reden kan niet gezegd worden dat het niet toepassen van de regeling bezoek zonder toezicht op klager, gelet op voormeld arrest van EHRM, een ongelijke behandeling van

klager als onveroordeelde inhoudt en in strijd is met art. 14 EVRM.

De beroepscommissie voegt daaraan toe dat niet uitgesloten is dat er redenen van medische, psychologische of sociale aard zijn om een individueel bezoek toe te staan van klagers moeder waarbij een zekere vertrouwelijkheid is gegarandeerd. Het ligt primair op de weg van klager en zijn raadsman om een verzoek om een dergelijk individueel bezoek te onderbouwen bij voorkeur met behulp van een schriftelijke verklaring van een deskundige op één van de voormelde terreinen. Van enige nadere onderbouwing is tot op heden in de onderhavige zaak niet gebleken. Het beklag zal gelet op het voorgaande ongegrond worden verklaard en de beroepscommissie zal als volgt beslissen.

Zaaknummer:

14/1275/GA

Datum uitspraak:

25 juli 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Burke, U.P.
Kalmthout, prof.dr. A.M. van
Kokee, R. mr. (secr.)

Trefwoorden:

Vermising
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pm art. 49

Samenvatting:

Aannemelijk dat klager in bezit was van dvd-speler en dat deze tijdens zijn verblijf in de inrichting is verdwenen dan wel vermist

is geraakt. Beroep gegrond, beklag alsnog gegrond. Schadevergoedingsaspecten en reiskosten betrokken bij bepaling hoogte tegemoetkoming: € 100,=

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie gaat voorbij aan het verweer van de directeur dat bij het invullen van de invoerlijst een vergissing is gemaakt, doordat een 'DVD speler' is aangekruist in plaats van 'Schaakspel', een vakje lager. Klager heeft twee schaakspellen in zijn bezit, op het formulier staat slechts één schaakspel aangekruist. Klager heeft voor de beklagcommissie onweersproken gesteld, dat hij later de doos met de dvd-speler samen met de badmeester heeft kunnen controleren. Bovendien moet klager er vanuit kunnen gaan dat de registratie van zijn eigendommen in de inrichting op een correcte wijze geschiedt. Voor een gedetineerde vormt de invoerlijst vaak de enige mogelijkheid om aan te tonen dat bepaalde goederen zijn ingevoerd. De beroepscommissie is op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting tot de overtuiging gekomen dat klager in het bezit is geweest van een dvd-speler en dat deze tijdens zijn verblijf in de inrichting – naar moet worden aangenomen - is verdwenen dan wel vermist geraakt. De directeur wordt hiervoor verantwoordelijk gehouden. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard. De uitspraak van de beklagcommissie zal worden vernietigd en het beklag zal alsnog gegrond worden verklaard. De beroepscommissie acht termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming. De tegemoetkoming is primair bedoeld voor het door klager geleden ongemak. De beroepscommissie ziet evenwel aanleiding bij de bepaling van de hoogte van de tegemoetkoming ook schadevergoedingsaspecten te

betrekken. De beroepscommissie zal deze bepalen op € 100,= en betreft daarbij de reiskosten die klager heeft moeten maken voor het bijwonen van de zitting van de beroepscommissie.

Zaaknummer:

14/1325/GA

Datum uitspraak:

25 juli 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Burke, U.P.
Kalmthout, prof.dr. A.M. van
Kokee, R. mr. (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie bij p.i. De Schie te
Rotterdam

Trefwoorden:

Disciplinaire straffen procedureel
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 50, 51

Samenvatting:

Essentieel dat camerabeelden voor lopende beklag- en beroepsprocedure worden bewaard, temeer als klager verweten gedrag ontkent en het bekijken van de beelden voorafging aan en medebepalend was voor oplegging disciplinaire straf. Beroep gegrond. Beklag alsnog gegrond. Tegemoetkoming € 100,=.

Rechtsoverwegingen:

Gebleken is dat de camerabeelden van de vechtpartij zijn gewist. De beroepscommissie acht het essentieel dat camerabeelden

worden bewaard voor een lopende beklagen beroepsprocedure, temeer als – zoals in onderhavige casus – de gedetineerde stellig ontkent de hem verweten gedragingen te hebben gepleegd en het bekijken van de beelden door de directeur vooraf ging aan en medebepalend was voor de beslissing tot het opleggen van de disciplinaire straf. In een dergelijk geval moet de beklagen- en beroepscommissie de mogelijkheid hebben op verzoek van de gedetineerde of uit eigen beweging de camerabeelden te bekijken. Aan de vraag of de deelname van klager aan de vechtpartij op grond van andere feiten en omstandigheden voldoende is komen vast te staan komt de beroepscommissie niet toe, nu klager het schriftelijk verslag van het incident van 23 juni 2013 niet is aangezegd, als bedoeld in artikel 50, eerste lid, van de Pbw. Alleen al om deze reden is het beklagen in deze situatie gegrond. De beroepscommissie volgt de directeur niet in zijn standpunt dat als gedetineerden tijdens een vechtpartij uit elkaar worden gehaald impliciet duidelijk moet zijn dat een schriftelijk verslag zal volgen.

Het beroep van klager zal derhalve gegrond worden verklaard. De uitspraak van de beklagencommissie zal worden vernietigd en het beklagen zal alsnog gegrond worden verklaard. Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan is te maken, zijn er termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager. De beroepscommissie stelt deze vast op € 100,=.

Zaaknummer:

14/1595/GA

Datum uitspraak:

23 juli 2014

Beroepscommissie:

Wit, mr. J.A.M. de
Rutten, mr. M.A.G.
Nat, mr. M.M. van der
Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Beklagencommissie:

Beklagencommissie bij de locatie Esserheem
te Veenhuizen

Trefwoorden:

Tegemoetkoming financieel; DBT

Artikelen:

Pbw art. 69

Samenvatting:

Klager heeft 7 weken op een afdeling met een basisprogramma verbleven. Het beklagen hiertegen is gegrond. Nu dit programma substantiële verschillen met het plusprogramma vertoont, heeft klager nadeel ondervonden. Beroep gegrond, alsnog tegemoetkoming van € 35,=.

Rechtsoverwegingen:

Klager is op 4 maart 2014 overgeplaatst van de penitentiaire inrichting Leeuwarden naar de locatie Esserheem. Hij heeft eerst op 7 maart 2014 zijn beklagen gedaan over de wijze waarop de beslissing is genomen om hem te plaatsen in het basisprogramma. Het beklagen is gegrond verklaard.

In artikel 1d van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden is bepaald dat een gedetineerde aanspraak heeft op promotie indien hij op alle onderdelen van goed gedrag positief scoort gedurende een periode van zes weken. De directeur neemt hierover een beslissing.

Klager heeft zeven weken op afdeling L verbleven, een afdeling met een basisprogramma. Dat programma

vertoont substantiële verschillen met het plusprogramma. Nu klager gedurende zeven weken niet aan dat plusprogramma heeft kunnen deelnemen, heeft hij nadeel ondervonden. De beroepscommissie kan zich daarom niet verenigen met het oordeel van de beklagcommissie klager geen tegemoetkoming toe te kennen. Het beroep zal gegrond worden verklaard en de beroepscommissie zal klager een tegemoetkoming toekennen voor de periode van zeven weken.

Zaaknummer:

14/0988/GA

Datum uitspraak:

15 juli 2014

Beroepscommissie:

Holten, mr. A. van der
Boelens, drs. R.K.
Brand, J.G.A. van den
Koster, mr. M.L. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij de locatie
De Kruisberg Doetinchem

Trefwoorden:

Persoonlijke verzorging
Tegemoetkoming financieel
Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Pbw art. 44 lid 4, art. 49 lid 1 en art. 60 lid 1; Regeling model huisregels 4.4.

Samenvatting:

Nu pv-moment was gekoppeld aan bezoek- en sportmoment en klager niet sportte en niet iedere week bezoek ontving, voldoende aannemelijk dat klager onvoldoende pv-

momenten had. Dat pv tijdens de recreatie ook mogelijk was doet daar niet aan af nu het aantal recreatieuren niet meer dan het minimum bedroeg. Beroep gegrond en tegemoetkoming van € 10,=.

Rechtsoverwegingen:

Artikel 44, vierde lid, van de Pbw bepaalt dat de directeur zorg draagt dat de gedetineerde in staat wordt gesteld zijn uiterlijk en lichamelijk hygiëne naar behoren te verzorgen. Door de wetgever is geen minimum aantal uur verbonden aan bovengenoemd recht. Uit de Memorie van toelichting op artikel 44, vierde lid, van de Pbw volgt dat 'naar behoren' erop duidt dat dit binnen redelijke grenzen dient te geschieden.

In artikel 49, eerste lid, van de Pbw is het recht van de gedetineerde op recreatie neergelegd. Het tweede lid van dat artikel bepaalt dat de directeur zorgdraagt dat de gedetineerde in de gelegenheid wordt gesteld tot deelname aan recreatieve activiteiten, gedurende ten minste zes uren per week.

Op grond van 4.4. van de Regeling model huisregels heeft klager het recht minimaal twee keer per week te douchen.

Voor de beoordeling van het beroep is allereerst van belang of de beklagrechtter klager al dan niet op goede gronden niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn beklag. Met de beklagrechtter is de beroepscommissie van oordeel dat het aantal geboden pv-momenten geen (concrete) door of namens de directeur jegens klager genomen beslissing betreft als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw. Nu klager echter klaagt over een algemene regel die in strijd is met een

wettelijk voorschrift van hoger orde, zal de beroepscommissie de uitspraak van de beklagrechtter reeds hierom vernietigen en klager alsnog ontvankelijk verklaren in zijn beklag.

Door klager is onweersproken aangevoerd dat het pv-moment was gekoppeld aan het bezoek- en sportmoment en hij, aangezien hij niet deelnam aan het sportmoment en niet ieder bezoekmoment bezoek ontving, ook geen gelegenheid had om te douchen. De beroepscommissie is van oordeel dat klager hiermee voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat zijn recht op persoonlijke verzorging onvoldoende werd gerealiseerd. De omstandigheid dat klager eveneens tijdens de recreatie gelegenheid had voor zijn persoonlijke verzorging zorg te dragen doet aan het voorgaande niet af nu door klager onweersproken is aangevoerd dat de recreatie zes uur bedroeg en er derhalve door de recreatie met het pv-moment te combineren onvoldoende zelfstandige tijd voor recreatie overbleef. Gelet op het voorgaande zal het beklag alsnog gegrond worden verklaard. De beroepscommissie kent klager een tegemoetkoming toe van € 10,=.

Zaaknummer:

14/1140/GA

Datum uitspraak:

14 juli 2014

Beroepscommissie:

Holten, mr. A. van der
Bol, mr. A.T.
Moerings, prof.dr.mr. L.M.
Koster, mr. M.L. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij het Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) van de p.i. Amsterdam Over-Amstel

Trefwoorden:

Dwangmedicatie

Artikelen:

Pbw art. 46d 46e; Pm art. 21b, 22, 22b

Samenvatting:

Verlengingsbeslissing dwangmedicatie. Ook bij een verlengingsbeslissing dient de beroepscommissie te beschikken over het behandelplan en het oordeel van de onafhankelijk psychiater, naast dat van de psychiater. Het namens de directeur overgelegde (uittreksel van het) behandelplan voldoet niet aan de in de wet gestelde eisen. Beroep gegrond, beklag alsnog gegrond. Tegemoetkoming van € 50,=.

Rechtsoverwegingen:

Artikel 46d, aanhef en onder a, van de Pbw luidt als volgt:

Buiten de situaties als bedoeld in artikel 32 kan, indien niet voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 46c, onderdelen b en c, niettemin als uiterste middel geneeskundige behandeling plaatsvinden voor zover aannemelijk is dat zonder die geneeskundige behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de gedetineerde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen.

Ingevolge artikel 46e, eerste lid, van de Pbw vindt geneeskundige behandeling overeenkomstig artikel 46d, onder a, van de Pbw plaats na een schriftelijke beslissing van de directeur waarin wordt vermeld voor

welke termijn zij geldt.

Op grond van artikel 46e, tweede lid, van de Pbw dient ten behoeve van een beslissing als bedoeld in het eerste lid te worden overgelegd een verklaring van de behandelend psychiater alsmede een verklaring van een psychiater die de gedetineerde met het oog daarop kort tevoren heeft onderzocht maar niet bij diens behandeling betrokken was. Uit deze verklaringen dient te blijken dat de gedetineerde op wie de verklaring betrekking heeft, is gestoord in zijn geestesvermogens en dat een geval als bedoeld in artikel 46d, onder a, zich voordoet.

In artikel 46e, vijfde lid, van de Pbw is het volgende bepaald:

Indien na afloop van de termijn als bedoeld in het eerste lid, voortzetting van de geneeskundige behandeling overeenkomstig artikel 46d, onder a, nodig is, geschiedt dit slechts krachtens een schriftelijke beslissing van de directeur. Het bepaalde in de voorgaande volzin is eveneens van toepassing indien binnen zes maanden na afloop van de termijn als bedoeld in artikel 46d, onder a, opnieuw behandeling nodig is. De gedetineerde of de persoon als bedoeld in artikel 46b, vierde lid, ontvangt onverwijld een afschrift van deze beslissing. De directeur geeft in zijn beslissing aan waarom van een behandeling alsnog het beoogde effect wordt verwacht. Op zodanige beslissingen is het vierde lid, tweede volzin, van toepassing.

Bij dit artikellid wordt het volgende opgemerkt. Naar de opvatting van de beroepscommissie berust de in artikel 46e, vijfde lid, tweede volzin, van de Pbw vermelde termijn op een kennelijke misslag. Zij gaat ervan uit dat de wetgever heeft

bedoeld "de termijn als bedoeld in artikel 46e, eerste lid" en niet – zoals er nu staat – "de termijn als bedoeld in artikel 46d, onder a".

Op 13 november 2013 heeft de directeur van het PPC Amsterdam Over-Amstel beslist bij klager een dwangbehandeling, als bedoeld in artikel 46d, aanhef en onder a, van de Pbw, toe te passen. Tegen deze beslissing heeft klager geen beroep ingesteld bij de beroepscommissie. Deze a-dwangbehandeling is op 13 februari 2014 geëindigd.

Bij beslissing van 29 januari 2014 heeft de directeur van het PPC beslist om, de op 13 februari 2014 eindigende a-dwangbehandeling met ingang van 13 februari 2014 voort te zetten voor de duur van drie maanden. De beklagcommissie heeft het door klager tegen deze beslissing ingestelde beklag ongegrond verklaard. Op het hiertegen ingestelde beroep zal in deze uitspraak worden beslist.

Vanwege het ingrijpende karakter van de dwangbehandeling is in artikel 46e, tweede lid, van de Pbw bepaald dat de directeur, ten behoeve van zijn beslissing tot toepassing van dwangbehandeling, dient te overleggen een verklaring van de behandelend psychiater alsmede een verklaring van een psychiater die de gedetineerde met het oog daarop kort tevoren heeft onderzocht maar niet bij diens behandeling betrokken was. Uit deze verklaringen dient te blijken dat de gedetineerde op wie de verklaring betrekking heeft, is gestoord in zijn geestesvermogens en dat een geval als bedoeld in artikel 46d, onder a, van de Pbw, zich voordoet.

In beklag heeft de directeur een verklaring van de behandelend psychiater van

23 februari 2014, "Aanvraag verlening a-dwangbehandeling" overgelegd. Naar aanleiding van de zitting van de beroepscommissie op 13 juni 2014 is namens de directeur desgevraagd alsnog een uittreksel van het behandelplan, alsmede een verklaring van een onafhankelijke psychiater als bedoeld in artikel 46e, tweede lid, van de Pbw, overgelegd.

Bij uitspraak van 13 mei 2014, nr. 13/3550/GA (eindbeslissing) heeft de beroepscommissie overwogen dat de beroepscommissie van de directeur verwacht dat hij/zij (de directeur) bij volgende beroepszaken betreffende a-dwangbehandeling uit eigen beweging (een uittreksel van) het behandelplan van de betreffende gedetineerde, met daarin de informatie als genoemd in die uitspraak – ergo: de symptomen, de (werk)diagnose en de interventie(s) – alsmede in de uitspraak met nr. 13/3550/GA (tussenbeslissing), aan het dossier toevoegt. De beroepscommissie wenst aan het voorgaande toe te voegen dat dit eveneens geldt bij beroepszaken betreffende een beslissing tot voortzetting van de a-dwangbehandeling, indien tegen de (eerste) beslissing tot toepassing van de a- dwangbehandeling geen beroep was ingesteld en de beroepscommissie derhalve nog niet over een (uittreksel van het) behandelplan beschikt. Dit geldt eveneens voor de in artikel 46e, tweede lid, van de Pbw genoemde verklaring van een onafhankelijke psychiater.

De beroepscommissie heeft in haar uitspraak van 2 april 2014, nr. 13/3550/GA (tussenbeslissing) overwogen dat in het (uittreksel van het) behandelplan in ieder geval moet staan:

a. dat is voorzien in de mogelijkheid

om, indien dit noodzakelijk is, ten aanzien van de betreffende gedetineerde een a-dwangbehandeling toe te passen; tevens moet in het behandelplan staan dat is voorzien in de mogelijkheid om in het kader van de a-dwangbehandeling dwangmedicatie toe te dienen;

b. de diagnose van de stoornis van de geestvermogens van de gedetineerde (artikel 21b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Pm);

c. de therapeutische middelen, zo mogelijk gerelateerd aan de verschillende aspecten die in de stoornis te onderscheiden zijn, die zullen worden toegepast teneinde een zodanige verbetering van de stoornis van de geestvermogens van de gedetineerde te bereiken, dat het gevaar op grond waarvan deze in verband met zijn geestelijke gezondheidstoestand in een daartoe krachtens artikel 14 van de wet aangewezen afdeling of inrichting behoeft te verblijven, wordt weggenomen (artikel 21b, eerste lid, aanhef en onder b, van de Pm);

d. of er overeenstemming over het geneeskundig behandelplan is (artikel 21b, eerste lid, aanhef en onder c, van de Pm);

e. welke minder bezwarende middelen zijn aangewend om het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de gedetineerde doet veroorzaken weg te nemen dan wel af te wenden (artikel 22, eerste lid, aanhef en onder a, van de Pm);

f. de wijze waarop rekening wordt gehouden met de voorkeuren van de gedetineerde ten aanzien van de behandeling (artikel 22, eerste lid, aanhef en onder b, van de Pm); en

g. het gevaar (als bedoeld in artikel 46a van de Pbw) dat de stoornis van de geestvermogens de gedetineerde doet veroorzaken.

De beroepscommissie stelt vast dat

het namens de directeur overgelegde (uittreksel van het) behandelplan niet voldoet aan hetgeen hiervoor onder a., c., d., e. en f. is vermeld. Voorts is niet gebleken dat, zoals op grond van artikel 22b, eerste lid, van de Pm is vereist, na aanvang van de geneeskundige handeling in het behandelplan een door of onder verantwoordelijkheid van een arts opgesteld plan is opgenomen gericht op een zodanige verbetering van de toestand van de gedetineerde dat de toepassing van de gedwongen geneeskundige handeling kan worden beëindigd.

Nu het behandelplan niet voldoet aan de in de wet gestelde vereisten, zal de beroepscommissie het beroep reeds hierom gegrond verklaren. Aan een inhoudelijke beoordeling komt de beroepscommissie niet toe, nu de beroepscommissie niet beschikt over alle voor de beoordeling relevante informatie. Zij zal de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen en het beklag alsnog gegrond verklaren. Zij kent klager een tegemoetkoming toe van € 50,=.

Zaaknummer:

14/0952/GA

Datum uitspraak:

11 juli 2014

Beroepscommissie:

Bauduin, mr. F.G.

Brand, J.G.A. van den

Schagen, J.

Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie bij de (p.i) Leeuwarden

Trefwoorden:

GVM-maatregel; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Circulaire beleid gedetineerden met een vlucht-/maatschappelijk risico

Samenvatting:

Klager op GVM-lijst geplaatst vanwege verdenking vluchtpoging. Oplegging toezichtmaatregelen niet onredelijk. Echter, nu geen nieuwe belastende informatie, noodzaak om maatregelen gedurende zes maanden te laten voortduren niet gebleken. Voortduren maatregelen langer dan twee maanden onredelijk. Beroep gedeeltelijk ongegrond/gegrond. Tegemoetkoming € 50,=.

Rechtsoverwegingen:

Klager is in december 2013 overgeplaatst van de locatie Esserheem te Veenhuizen naar de p.i. Leeuwarden, in verband met een op handen zijnde ontvluchttingspoging. Op 18 december 2013 is klager op de GVM-lijst geplaatst. Op 20 december 2013 heeft de directeur beslist aan klager toezichtmaatregelen op te leggen. Bij beslissing van 17 januari 2014 zijn de toezichtmaatregelen verlengd. De beklagcommissie heeft het tegen deze beslissing gerichte beklag gegrond verklaard en heeft de directeur opgedragen een nieuwe beslissing te nemen. Op 6 februari 2014 heeft de directeur een nieuwe beslissing genomen en daarbij (opnieuw) beslist aan klager toezichtmaatregelen op te leggen voor de duur van zes maanden. Uit de toelichting bij de bestreden beslissing volgt dat klager voornemens was op of omstreeks 5 december 2013 samen met zijn broer, met wie hij een meerpersoonscel deelde, de locatie Esserheem te ontvluchten. Tijdens een celinspectie in de locatie

Esserheem zijn een mobiele telefoon, een oplader, twee losse touwen en een gevlochten touw aangetroffen. Voorts blijkt uit de toelichting dat de in klagers cel gevonden mobiele telefoon in de bewaardersruimte afging en dat, nadat door een p.i.w.-er werd opgenomen, "een onbekend persoon aan[gaf] dat ze de volgende dag klaar zouden staan."

De directeur kan, indien dit noodzakelijk is in verband met de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting, aan een gedetineerde die is geplaatst op de GVM-lijst toezichtmaatregelen opleggen. Alvorens hiertoe te beslissen dient de directeur een eigen belangenafweging omtrent de noodzaak van die toezichtmaatregelen te maken. Gelet op het ingrijpende karakter van de toezichtmaatregelen moet die belangenafweging voor de gedetineerde inzichtelijk zijn en worden onderbouwd met schriftelijke verslaglegging. De enkele verwijzing naar de plaatsing van een gedetineerde op de GVM-lijst volstaat niet.

De beroepscommissie acht, gelet op hetgeen de directeur tijdens het rogatoir verhoor heeft aangevoerd, voldoende aannemelijk geworden dat de directeur voorafgaande aan zijn beslissing van 6 februari 2014 een belangenafweging heeft gemaakt tussen enerzijds het belang van klager bij beëindiging van de toezichtmaatregelen en anderzijds het belang van de inrichting en de maatschappij bij voortzetting daarvan. In de beschikking waarbij de bestreden toezichtmaatregelen zijn opgelegd staat vermeld wat de aanleiding is geweest voor het opleggen van de toezichtmaatregelen en daarmee heeft de directeur zijn beslissing naar het oordeel van de beroepscommissie voldoende inzichtelijk gemaakt. Hoewel klager zich in de p.i. Leeuwarden correct

gedraagt en niet is gebleken van feiten en omstandigheden op grond waarvan kan worden vermoed dat klager (opnieuw) voornemens is de inrichting te ontvluchten, acht de beroepscommissie het, gezien de ernst van de door klager begane gedragingen en het relatief geringe tijdsverloop – twee maanden – tussen het voorval en het moment dat de bestreden beslissing is genomen, begrijpelijk en niet onredelijk dat de directeur op 6 februari 2014 de belangen van de inrichting en de maatschappij zwaarder heeft laten wegen dan klagers belangen. De beroepscommissie is voorts van oordeel dat de opgelegde toezichtmaatregelen passen bij de door klager begane gedragingen en dat de directeur in zijn beschikking voldoende heeft toegelicht waarom het opleggen van die maatregelen noodzakelijk is. Gelet op het vorenstaande komt de beroepscommissie tot het oordeel dat de beslissing van de directeur om klager op 6 februari 2014 de bestreden toezichtmaatregelen op te leggen niet kan worden aangemerkt als onredelijk of onbillijk.

De beroepscommissie zal het beroep voor zover dat betrekking heeft op de beslissing tot oplegging van de toezichtmaatregelen derhalve ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagcommissie in zoverre met aanvulling van de gronden bevestigen.

Niets afdoende aan het vorenstaande overweegt de beroepscommissie dat bij het uitblijven van nieuwe belastende informatie, klagers belang bij beëindiging van de maatregelen steeds zwaarder zal gaan wegen dan het belang van de inrichting en de maatschappij, hetgeen betekent dat de maatregelen op enig moment moeten worden afgeschaald dan wel beëindigd. In de bestreden beschikking staat dat de directeur maandelijks zal toetsen of

voortdurende van de opgelegde maatregelen noodzakelijk is. Klager heeft ter zitting verklaard dat hij maandelijks een nieuwe beschikking heeft gekregen waarbij is beslist de maatregelen onverkort te handhaven. Op verzoek van de beroepscommissie heeft de directeur de op klager betrekking hebbende maandrapportages overgelegd. Uit die maandrapportages maakt de beroepscommissie op dat klager zich in de p.i. Leeuwarden op geen enkele wijze heeft beziggehouden met activiteiten die in verband kunnen worden gebracht met een ontvluchting. Tegen deze achtergrond oordeelt de beroepscommissie dat de noodzaak om de maatregelen gedurende de maximale periode van zes maanden te laten voortduren niet is gebleken. In dit verband is van belang de vraag wanneer had moeten worden beslist tot afschaling dan wel beëindiging van de toezichtmaatregelen. De beroepscommissie overweegt dat zij, onder bovengenoemde omstandigheden, een 'monitoringsperiode' van in totaal drie maanden – aldus tot eind maart/begin april 2014 – redelijk had geacht. In dit verband merkt de beroepscommissie op dat klager voorafgaande aan de onderhavige beslissing, reeds gedurende een maand onderworpen is geweest aan toezichtmaatregelen. Gelet op het vorenstaande zal de beroepscommissie het beroep, voor zover de onderhavige toezichtmaatregelen twee maanden hebben geduurd ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagcommissie in zoverre bevestigen met aanvulling van de gronden. De beroepscommissie zal het beroep, voor zover de onderhavige maatregelen langer dan twee maanden hebben geduurd, gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagcommissie in zoverre vernietigen en het beklag op dit onderdeel alsnog gegrond verklaren. Nu de rechtsgevolgen van (een

deel van) de bestreden beslissing niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden ziet de beroepscommissie aanleiding klager een tegemoetkoming toe te kennen. Zij bepaalt de hoogte van die tegemoetkoming op € 50,=.

Zaaknummer:

14/0266/GA

Datum uitspraak:

3 juli 2014

Beroepscommissie:

Bauduin, mr. F.G.
Brand, J.G.A. van den
Schagen, J.
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie bij de p.i. Zwolle

Trefwoorden:

Vervoer

Artikelen:

Pbw art. 26

Samenvatting:

OM verantwoordelijk voor 'rechtsgangvervoer'. Nu klager evenwel tijdig en meermalen kenbaar heeft gemaakt de kantonrechterzitting te willen bijwonen, had directeur ervoor moeten zorgen dat klager in gelegenheid werd gesteld de zitting bij te wonen. Geen vervoer geregeld. Beroep gegrond, klager ontvankelijk en beklag gegrond. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

Klager heeft aangevoerd dat hij de stukken pas enkele dagen voorafgaande de beklagzitting heeft ontvangen, terwijl

de directeur reeds eerder over die stukken beschikte. Wat hiervan ook zij, de beroepscommissie gaat aan dit verweer voorbij, nu het beklag in beroep opnieuw ten gronde wordt beoordeeld.

Klager heeft verzocht een medewerker van de afdeling bevolking en een medewerker van het OM te horen. De beroepscommissie wijst dit verzoek af, nu de noodzaak hiervan niet is gebleken. Zij acht zich op basis van de stukken en hetgeen ter zitting is aangevoerd voldoende ingelicht om op het beroep te beslissen.

Ingevolge artikel 26, aanhef en vierde lid, onder c, van de Pbw stelt de directeur een gedetineerde in de gelegenheid onder door hem te stellen voorwaarden de inrichting te verlaten teneinde een gerechtelijke procedure bij te wonen indien de gedetineerde bij het bijwonen van de procedure een aanmerkelijk belang heeft en tegen het verlaten van de inrichting hiertoe geen overwegend bezwaar bestaat.

De beroepscommissie gaat er, nu de directeur dit niet heeft aangevoerd, bij haar beoordeling vanuit dat de directeur geen bezwaar had tegen het verlaten van de inrichting door klager om de betreffende terechtzitting bij te wonen. Vast staat dat klager was opgeroepen om te verschijnen ter terechtzitting van de kantonrechter en dat op de dag van de terechtzitting (28 november 2013) geen vervoer voor hem was geregeld om die terechtzitting bij te wonen. Het vervoer van een gedetineerde van de inrichting naar een terechtzitting betreft zogenaamd 'rechtsgangvervoer'. De beroepscommissie is met de beklagcommissie van oordeel dat het OM verantwoordelijk is voor het aanvragen en regelen van dergelijk vervoer. Het niet

aanvragen van dergelijk vervoer kan in de regel dan ook niet worden aangemerkt als een beslissing van de directeur, als bedoeld in artikel 60, eerste of tweede lid, van de Pbw, waartegen beklag open staat.

Het bovenstaande leidt naar het oordeel van de beroepscommissie, zoals ook is bepaald in de uitspraak met kenmerk 13/1628/GA, evenwel uitzondering indien een gedetineerde tijdig en duidelijk bij de inrichting meldt dat hij aanwezig wil zijn bij een terechtzitting. In een dergelijk geval dient de directeur zorg te dragen dat de gedetineerde daadwerkelijk in de gelegenheid wordt gesteld de terechtzitting bij te wonen.

In het onderhavige geval heeft klager tijdig en meermalen kenbaar gemaakt dat hij gevolg wilde geven aan de oproep om ter terechtzitting van de kantonrechter te verschijnen. De directeur was hiervan op de hoogte. Tot aan de dag van de zitting heeft het er ook naar uitgezien dat de zaak doorgang zou vinden. Gelet hierop is de beroepscommissie van oordeel dat de directeur ervoor had moeten zorgen – ofwel door het OM te verzoeken vervoer te regelen, ofwel door zelf vervoer te regelen – dat klager in de gelegenheid werd gesteld de terechtzitting bij te wonen. Uit de inlichtingen van de directeur maakt de beroepscommissie op dat van de zijde van de inrichting geen actie is ondernomen om ervoor te zorgen dat klager naar de terechtzitting kon worden vervoerd. Het niet regelen van vervoer kan onder deze omstandigheden worden aangemerkt als een beslissing van de directeur als bedoeld in artikel 60, eerste of tweede lid, van de Pbw, waartegen beklag open staat. Gelet op het vorenstaande zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren, de uitspraak van

de beklagcommissie vernietigen en klager alsnog ontvankelijk in zijn beklag verklaren. Nu de directeur niet voor klagers vervoer heeft zorggedragen zal de beroepscommissie het beklag gegrond verklaren. Gebleken is dat de terechtzitting uiteindelijk geen doorgang heeft gevonden. Om die reden ziet de beroepscommissie geen aanleiding aan klager een tegemoetkoming toe te kennen.

Zaaknummer:

13/4082/GA

Datum uitspraak:

16 juni 2014

Beroepscommissie:

Urbanus, mr. G.L.M.

Boone, mr. M.M.

Rutten, mr. M.A.G.

Lispert, mr. I. (secr.)

Trefwoorden:

Verlof algemeen;

Artikelen:

Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 4, 14 e.v.

Samenvatting:

Herroeping van VI onvoldoende om algemeen verlof af te wijzen. Politie en OM positief. Onvoldoende onderbouwd waaruit ontbreken van vertrouwen bestaat in goed verloop van verlof. Beroep gegrond en opdracht aan directeur om nieuwe beslissing te nemen.

Rechtsoverwegingen:

Uit telefonisch ingewonnen informatie bij de directeur en klagers raadvrouw is naar voren gekomen dat de klacht inzake incidenteel verlof in verband met de

bevalling is ingetrokken, zodat het beroep zich alleen richt tegen de afwijzing van het algemeen verlof.

Klager heeft verzocht om algemeen verlof. De beroepscommissie is van oordeel dat de enkele omstandigheid dat klager thans is gedetineerd in verband met de herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling van een eerder aan hem opgelegde straf, aangezien hij zich niet heeft gehouden aan de aanwijzingen van de reclassering, onvoldoende is om het verzoek tot algemeen verlof af te wijzen. Te meer nu zowel de politie als het Openbaar Ministerie positief hebben geadviseerd ten aanzien van de verlofaanvraag. Bovendien is naar het oordeel van de beroepscommissie onvoldoende onderbouwd op basis waarvan er onvoldoende vertrouwen bestaat in een goed verloop van een te verlenen verlof. De beroepscommissie is dan ook van oordeel dat de beslissing van de directeur onvoldoende is gemotiveerd. Gelet op het voorgaande zal het beroep gegrond worden verklaard, de uitspraak van de beklagcommissie worden vernietigd en zal het beklag alsnog gegrond worden verklaard. De beroepscommissie zal de bestreden beslissing van de directeur vernietigen en hem opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. Zij ziet, nu de directeur wordt opgedragen een nieuwe beslissing te nemen, geen aanleiding aan klager een tegemoetkoming toe te kennen. .

Zaaknummer:

14/1654/GB

Datum uitspraak:

24 juli 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de

Bol, mr. A.T.

Moerings, prof.dr.mr. L.M.

Koster, mr. M.L. (secr.)

Trefwoorden:

Penitentiair programma

Artikelen:

Pbw art. 4, 18; Pm art. 7 en 9

Samenvatting:

Voldoende aannemelijk dat sprake is van een procedure tot overlevering aan de Duitse autoriteiten, hetgeen op dit moment een contra-indicatie vormt voor deelname penitentiair programma (p.p.). Beroep tegen afwijzing verzoek deelname p.p. ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

4.1. In artikel 4 van de Pbw en de artikelen 7 en 9 van de Penitentiare maatregel (Pm) zijn de voorwaarden opgenomen waaraan het p.p. en de gedetineerde moeten voldoen. In het tweede lid van artikel 4, aanhef en onder c. van de Pbw is, voor zover hier van belang, bepaald dat aan een p.p. kan worden deelgenomen mits er geen andere omstandigheden zijn die zich tegen deelname verzetten.

4.2. De op de onder 3.2 genoemde gronden gebaseerde beslissing van de selectiefunctionaris kan, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Hierbij is in aanmerking genomen dat in het selectieadvies van 2 mei 2013 van de directeur van de locatie Esserheem is vermeld dat bij

het IRC Amsterdam een verzoek tot overlevering, afkomstig van de Duitse justitiële autoriteiten in behandeling is genomen. Verzocht is klager niet in vrijheid te stellen. Gelet op het voorgaande, mede in aanmerking genomen de nadere reactie van de selectiefunctionaris, acht de beroepscommissie voldoende aannemelijk geworden dat sprake is van een procedure tot overlevering aan de Duitse autoriteiten, hetgeen op dit moment een contra-indicatie vormt voor deelname aan een p.p. Ten slotte merkt de beroepscommissie op dat voor zover de selectiefunctionaris verwijst naar een "uitleveringsverzoek" zij er van uitgaat dat hiermee is bedoeld een verzoek tot overlevering. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

14/2451/GB

Datum uitspraak:

22 juli 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de

Bol, mr. A.T.

Moerings, prof.dr.mr. L.M.

Kokee, R. mr. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing eerste plaatsing
gevangenis

Artikelen:

Pbw art. 17

Samenvatting:

Klager heeft zich voor datum meldbrief gewend tot OVJ voor uitstel/afstel tenuitvoerlegging straf. Klager woont en werkt in Bulgarije. Gelet op beperkte duur straf en de aangedragen belangen redelijk

dat klager beslissing op gratieverzoek mag afwachten. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

4.1. De p.i. Lelystad is een gevangenis voor mannen met een regime van beperkte gemeenschap en een normaal beveiligingsniveau.

4.2. Klager, die onherroepelijk is veroordeeld, kan in een gevangenis met een regime van beperkte gemeenschap worden geplaatst.

4.3. De op de onder 3.2 genoemde gronden gebaseerde beslissing van de selectiefunctionaris dient, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, als onredelijk en onbillijk te worden aangemerkt. De beroepscommissie neemt hierbij in aanmerking dat klager op 21 februari 2014 en derhalve voor de meldbrief van 18 juni 2014 zich heeft gewend tot de Officier van Justitie teneinde uitstel/afstel van de tenuitvoerlegging van de aan hem opgelegde straf te bewerkstelligen. Weliswaar is het standpunt van de selectiefunctionaris dat klager zich eerder had kunnen wenden tot het CVOM voor een reactie op zijn verzoek niet onbegrijpelijk, doch van belang is dat klager sinds juni 2013 in Bulgarije werkt en verblijft. Uiteindelijk is op 1 juli 2014 een gratieverzoek ingediend. Gelet op de beperkte duur van de opgelegde hechtenisstraf en de door klager aangevoerde belangen deze om te zetten in een alternatieve straf, acht de beroepscommissie het alleszins redelijk dat klager uitstel wordt verleend totdat op zijn gratieverzoek is beslist. Mitsdien zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren. De beslissing van de selectiefunctionaris zal worden vernietigd

en de selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak en binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming.

Zaaknummer:

14/2494/GB

Datum uitspraak:

22 juli 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Bol, mr. A.T.
Moerings, prof.dr.mr. L.M.
Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing eerste plaatsing
gevangenis

Artikelen:

Pbw art. 17

Samenvatting:

T.b.v. zorgvuldige afweging in beroep is klager, op verzoek van de beroepscommissie, 48 uur uitstel gegeven om zich te melden. Bij klager al langer sprake van problematiek in de thuis- en financiële situatie en uitstel van 6 maanden van de tenuitvoerlegging zal deze problematiek niet kunnen oplossen. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

4.1. De locatie Tafelbergweg is een gevangenis voor met een regime van beperkte gemeenschap en een normaal beveiligingsniveau.

4.2. Klager, die onherroepelijk is veroordeeld, kan in een gevangenis met een regime van beperkte gemeenschap worden geplaatst.

4.3. Klager heeft op 19 juni 2014 schriftelijk verklaard gevolg te zullen geven aan een oproep om zich te melden voor het ondergaan van de gevangenisstraf en was derhalve reeds vanaf dat moment bekend met de noodzaak tot tenuitvoerlegging. In bezwaar heeft klager aangevoerd dat er door zijn detentie problemen in de werksituatie kunnen ontstaan, die tot ontslag zullen leiden. Voorts moet hij zijn scholing/opleiding voortijdig beëindigen. Nog daargelaten dat klager geen stukken heeft overgelegd waaruit dit kan blijken, zijn dit gevolgen die inherent zijn aan een detentie en behoudens uitzonderingsgevallen geen zelfstandige grond vormen voor uitstel. Klagers raadvrouw heeft aangegeven dat een kantoorgenoot klager en zijn vrouw zal adviseren over het verblijfsrecht van klagers vrouw en de rechten op financiële ondersteuning. De beroepscommissie merkt op dat al langer sprake is van een lopende problematiek in de thuis- en financiële situatie van klager. Een uitstel van zes maanden van de tenuitvoerlegging van de straf zal deze problematiek niet kunnen oplossen. De selectiefunctionaris heeft in dit geval dan ook terecht de noodzaak van tenuitvoerlegging van de straf laten prevaleren. De beroepscommissie zal het beroep dan ook ongegrond verklaren. De beroepscommissie merkt op dat op het moment dat klagers gevangenisstraf is aangevangen hij een verzoek tot strafonderbreking kan indienen.

Zaaknummer:
14/2393/GB

Datum uitspraak:
17 juli 2014

Beroepscommissie:
Pol, mr. U. van de
Bol, mr. A.T.
Moerings, prof.dr.mr. L.M.
Sanden, I.J.M.W. van der (secr.)

Trefwoorden:
Plaatsing/overplaatsing eerste plaatsing
gevangenis

Artikelen:
Pbw art. 17

Samenvatting:
Klager vraagt zes maanden uitstel van detentie. Dat is in dit geval geen onredelijk verzoek. Hierbij is in aanmerking genomen dat klagers veroordeling stamt uit 2010 en dat van hem niet gevergd kan worden dat hij een dergelijke lange periode geen zakelijke verplichtingen aangaat. De periode van 27 mei 2014 tot 22 juli 2014 geeft een te beperkte termijn om voor een deugdelijke waarneming van klagers ondernemingen te zorgen. Beroep gegrond en vernietiging bestreden beslissing. Klager krijgt zes maanden uitstel.

Rechtsoverwegingen:
4.1. De gevangenis van de p.i. Almere is een gevangenis voor mannen met een regime van beperkte gemeenschap en een normaal beveiligingsniveau.

4.2. Klager, die onherroepelijk is veroordeeld, kan in een gevangenis met een regime van beperkte gemeenschap worden

geplaatst.

4.3. Klager heeft verzocht om zes maanden uitstel van zijn meldplicht, omdat hij momenteel op zoek is naar iemand die de bedrijfsvoering van zijn ondernemingen kan waarnemen in de periode dat hij detentie ondergaat. De beroepscommissie is van oordeel dat zes maanden geen onredelijke termijn is voor het vinden en inwerken van iemand die de bedrijfsvoering voor klager kan waarnemen. Hierbij is in aanmerking genomen dat klagers veroordeling stamt uit 2010 en dat van hem niet gevergd kan worden dat hij een dergelijke lange periode geen zakelijke verplichtingen aangaat. De periode van 27 mei 2014 tot 22 juli 2014 geeft klager naar het oordeel van de beroepscommissie een te beperkte termijn om voor een deugdelijke waarneming van zijn ondernemingen te zorgen. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard en de bestreden beslissing zal worden vernietigd. De beroepscommissie zal bepalen dat klager zes maanden uitstel krijgt van zijn meldplicht.

Zaaknummer:

14/1295/GB

Datum uitspraak:

7 juli 2014

Beroepscommissie:

Zuijlen, mr.dr. R.W.

Bol, mr. A.T.

Rutten, mr. M.A.G.

Sanden, I.J.M.W. van der (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 15 lid 5, 18; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 30

Samenvatting:

Uit de indicatiestelling van de FPK te assen blijkt dat een verblijf aldaar is geïndiceerd. In tegenstelling tot de deelname aan een p.p. is een plaatsing op grond van art. 15, vijfde lid van de Pbw niet in tijd en niet tot een bepaalde doelgroep van gedetineerden beperkt. Het feit dat klager zich in 2010 aan zijn detentie heeft onttrokken en opnieuw een strafbaar feit heeft gepleegd, is, gelet op het tijdsverloop, onvoldoende zwaarwegend om thans aan toewijzing van het verzoek in de weg te staan. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing.

Rechtsoverwegingen:

Ontvankelijkheid

Op grond van artikel 15, vijfde lid, van de Pbw kan de selectiefunctionaris bepalen dat een gedetineerde naar een psychiatrisch ziekenhuis als bedoeld in artikel 1, onder h, van de Wet bijzondere opnemings in psychiatrische ziekenhuizen zal worden overgebracht om daar zolang dat noodzakelijk is te worden verpleegd in geval van een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestvermogens van deze gedetineerde. Op grond van artikel 18, eerste lid, van de Pbw kan de gedetineerde een met redenen omkleed verzoekschrift indienen strekkende tot plaatsing in dan wel overplaatsing naar een bepaalde inrichting of afdeling. In het tweede lid van dit artikel is bepaald dat met een verzoekschrift gelijkgesteld wordt een akkoordverklaring van de gedetineerde met het selectieadvies van de directeur van de inrichting. Uit het selectieadvies, waarin positief wordt geadviseerd voor een opname in een FPK,

volgt dat klager daarmee akkoord is gegaan. Klager kan dan ook naar het oordeel van de beroepscommissie, gelet op artikel 72, tweede lid, van de Pbw worden ontvangen in zijn beroep.

Inhoudelijke beoordeling

4.1. Op grond van artikel 15, vijfde lid, van de Pbw kan de selectiefunctionaris, in geval van een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestvermogens van een gedetineerde, bepalen dat de gedetineerde naar een psychiatrisch ziekenhuis als bedoeld in artikel 1, onder h, van de Wet bijzondere opnemering in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) zal worden overgebracht.

4.2. In artikel 30, vierde lid, van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden is bepaald dat indien plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis is geïndiceerd, de directeur van de inrichting waar klager verblijft, na overleg met de districtopsychiater, een daartoe strekkend advies indient bij de selectiefunctionaris.

4.3. Uit de indicatiestelling van de FPK te Assen d.d. 20 januari 2014 blijkt dat een verblijf aldaar is geïndiceerd, omdat klager moet leren om op een meer effectieve en constructieve wijze om te gaan met spanningen en stress. Ook een inzichtgevende psychotherapeutische behandeling wordt, gezien de levensloop en pathologie van klager, noodzakelijk geacht. Uit het selectieadvies volgt dat zowel het multidisciplinair overleg als de vrijhedencommissie positief adviseert omtrent de plaatsing van klager in een FPK. De selectiefunctionaris heeft het verzoek tot een dergelijke plaatsing onder meer afgewezen, omdat de duur van klagers resterende detentie de termijn van achttien

maanden overschrijdt. Weliswaar wordt in de toelichting op de Regeling (in hoofdstuk VII bij artikel 30), aangegeven dat aansluiting wordt gezocht bij de regeling die geldt voor de criteria voor een penitentiair programma, maar ook valt daar het volgende te lezen: "(...) Hiertoe is besloten om bij de plaatsing op grond van artikel 15, vijfde lid, van de wet zoveel mogelijk aan te sluiten bij de procedure en criteria die gelden voor de plaatsing in een penitentiair programma. (...) In tegenstelling tot de deelname aan een penitentiair programma is een plaatsing op grond van artikel 15, vijfde lid, van de wet niet in tijd en niet tot een bepaalde doelgroep van gedetineerden beperkt. Ten aanzien van de plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis is het wenselijk dat ook de gedetineerden die (nog) niet voldoen aan de criteria voor deelname aan een penitentiair programma voor plaatsing in aanmerking dienen te komen indien dit geïndiceerd en maatschappelijk verantwoord is. (...)". Gelet daarop moet worden geoordeeld dat de omstandigheid dat klagers detentie nog langer duurt dan achttien maanden, onvoldoende gewicht heeft om tot een afwijzing van het verzoek te kunnen komen. Verder is de beroepscommissie van oordeel dat het feit dat klager zich in 2010 aan zijn detentie heeft onttrokken en opnieuw een strafbaar feit heeft gepleegd, gelet op het tijdsverloop, onvoldoende zwaarwegend is om thans aan toewijzing van het verzoek in de weg te staan. Daarbij is in aanmerking genomen dat door middel van plaatsing in een FPK juist zal worden getracht het recidiverisico in te perken. De beroepscommissie is van oordeel dat de beslissing van de selectiefunctionaris, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, als onredelijk en onbillijk dient te worden aangemerkt. Derhalve dient de bestreden beslissing te worden vernietigd.

De selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan.

Zaaknummer:

14/1274/GB

Datum uitspraak:

30 juni 2014

Beroepscommissie:

Zuijlen, mr.dr. R.W.

Bol, mr. A.T.

Rutten, mr. M.A.G.

Koster, mr. M.L. (secr.)

Trefwoorden:

Penitentiair programma

Artikelen:

Pbw art. 4,7, 9 en 43; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing gedetineerden art. 31

Samenvatting:

Uit de wet kan niet worden afgeleid dat, als gevolg van een herberekening van de einddatum van de detentie, de duur van deelname aan een eerder p.p. kan worden afgetrokken van een later p.p. Dit strookt ook niet met het doel van een p.p., namelijk de gedetineerde voorbereiden op zijn terugkeer in de samenleving. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing.

Rechtsoverwegingen:

4.1 In artikel 4 van de Pbw en de artikelen 7 en 9 van de Penitentiaire maatregel (Pm) zijn de voorwaarden opgenomen waaraan het p.p. en de

gedetineerde moeten voldoen.

4.2. Op grond van artikel 43, derde lid, van de Pbw draagt de directeur zorg voor overbrenging van de gedetineerde naar de daartoe bestemde plaats, indien de in het eerste lid omschreven zorg en hulp dit noodzakelijk maken en een dergelijke overbrenging zich verdraagt met de ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming.

4.3. Op grond van artikel 31, eerste lid, van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden kan de directeur, na instemming van de selectiefunctionaris, besluiten een al dan niet onherroepelijk veroordeelde gedetineerde in een verslavingskliniek te plaatsen, indien de klinische opname in de verslavingskliniek als detentievervangende behandeling geïndiceerd is en de overbrenging zich verdraagt met de ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming. Een gedetineerde kan voor plaatsing in aanmerking komen indien het strafrestant maximaal twaalf maanden bedraagt.

4.4. In de interne richtlijn van 8 maart 2006 (5407750/06/DJI), "Ruimere toepassing artikel 43, lid 3 van de Pbw in combinatie met p.p." is onder 3. bepaald dat plaatsing in een inrichting als bedoeld in artikel 43, derde lid, van de Pbw in combinatie met p.p., een nieuw stapeltraject is waarbij de plaatsingsprocedure voor Terugdringen Recidive en/of p.p. wordt gevolgd. De selectiefunctionaris besluit over plaatsing. Verder is onder 3. bepaald dat de criteria voor plaatsing in een p.p. (met uitzondering van de duur) van toepassing zijn. De plaatsingsprocedure kan na veroordeling in eerste aanleg starten waarbij de totale duur van de gestapelde plaatsing

niet langer is dan twaalf maanden.

4.5. Op basis van de stukken in het dossier stelt de beroepscommissie vast dat klager eerder, vanaf 31 mei 2013, heeft deelgenomen aan een p.p. Dit p.p. is voortijdig beëindigd, omdat aan klager in hoger beroep een hogere straf werd opgelegd, waardoor de einddatum van zijn detentie verschoof en hij niet meer voldeed aan alle voorwaarden voor deelname aan een p.p. De directeur van de p.i. Dordrecht heeft blijkens het selectieadvies op 17 maart 2014 voorgesteld klager (wederom) te laten deelnemen aan een p.p., in combinatie met artikel 43, derde lid, van de Pbw. De selectiefunctionaris heeft dit verzoek afgewezen, omdat klager pas omstreeks 1 augustus 2014 voor plaatsing in een p.p. in combinatie met artikel 43, derde lid, van de Pbw in aanmerking zou komen aangezien klager reeds eerder heeft deelgenomen aan een p.p. en er gelet daarop nog maar zesentwintig maanden p.p. in combinatie met een artikel 43-plaatsing zou resteren.

In het tweede lid van artikel 4 van de Pbw is bepaald dat aan een p.p. kan worden deelgenomen gedurende ten hoogste een zesde deel van de opgelegde vrijheidsstraf direct voorafgaand aan de datum van invrijheidstelling. Verder is in dit lid bepaald dat indien de veroordeling tot een vrijheidsstraf nog niet onherroepelijk is, de datum van invrijheidstelling en het strafrestant voor de toepassing van dit lid worden berekend op grond van de veroordeling waartegen het rechtsmiddel is gericht. Naar het oordeel van de beroepscommissie kan uit de wet niet worden afgeleid dat, als gevolg van een herberekening van de einddatum van de detentie, de duur van deelname aan een (eerder) p.p. kan worden afgetrokken van

de duur van een later p.p. Dit strookt naar het oordeel van de beroepscommissie ook niet met het doel van een p.p., namelijk de gedetineerde voorbereiden op zijn terugkeer in de samenleving. Gelet hierop is de beroepscommissie van oordeel dat de beslissing van de selectiefunctionaris als onredelijk en onbillijk dient te worden aangemerkt. De bestreden beslissing zal dan ook worden vernietigd en de selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van een week na ontvangst daarvan. De beroepscommissie zal in een afzonderlijke beslissing bepalen of enige tegemoetkoming aan klager geboden is.

Zaaknummer:

14/1229/GB

Datum uitspraak:

27 juni 2014

Beroepscommissie:

Zuijlen, mr.dr. R.W.

Bol, mr. A.T.

Rutten, mr. M.A.G.

Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid formeel

Artikelen:

Pbw art. 18

Samenvatting:

De keuze van de plaats waar de laatste fase van de ISD-maatregel aan klager ten uitvoer wordt gelegd, is geen beslissing van de selectiefunctionaris waartegen bezwaar of beroep open staat. Klager is daarom niet-ontvankelijk in zijn beroep.

Rechtsoverwegingen:

De selectiefunctionaris heeft op 2 april 2014 beslist dat klager kan worden geplaatst buiten de inrichting in de laatste fase van de aan klager opgelegde ISD-maatregel. Daarin staat tevens vermeld dat klager per 3 april 2014 wordt geplaatst in de Forensisch Psychiatrische Kliniek (FPK) "De Woenselse Poort" te Eindhoven. Die plaatsing is een gevolg van de indicatiestelling van klager voor plaatsing in een FPK van 1 oktober 2013 en de aanmelding voor De Woenselse Poort, welke beiden zijn geschied door het NIFP/IFZ, locatie Noord. De keuze van de plaats waar de laatste fase van de ISD-maatregel aan klager ten uitvoer wordt gelegd, is daarom geen beslissing van de selectiefunctionaris en daartegen staat geen bezwaar of beroep open. Klager kan daarom niet worden ontvangen in zijn beroep.

Zaaknummer:

14/1522/GB

Datum uitspraak:

27 juni 2014

Beroepscommissie:

Zuijlen, mr.dr. R.W.

Bol, mr. A.T.

Rutten, mr. M.A.G.

Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 18; Regeling selectie plaatsing en overplaatsing art. 3

Samenvatting:

Afwijzing overplaatsing b.b.i. Klager voldoet aan de voorwaarden van artikel 3 van de Regeling en weigeringsgronden zijn niet aannemelijk geworden. De door de selectiefunctionaris genoemde gronden, TR-interventies volgen, kunnen de bestreden beslissing niet dragen. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

4.1. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (hierna: de Regeling) kunnen in een beperkt beveiligde inrichting gedetineerden worden geplaatst die een beperkt vlucht- en maatschappelijk risico vormen, een strafrestant hebben van maximaal achttien maanden, beschikken over een aanvaardbaar verlofadres en die zijn gepromoveerd.

Op grond van het tweede lid van voornoemd artikel 3 komen voor plaatsing in een beperkt beveiligde inrichting niet in aanmerking (onder meer) gedetineerden die in een basisprogramma zijn geplaatst en gedetineerden die zijn gedegradeerd. (wijziging van de Regeling met ingang van 1 maart 2014, Stcrt. 2014, nr. 4617).

4.2. Ter onderbouwing van de afwijzing van het verzoek om overplaatsing naar een b.b.i. is door de selectiefunctionaris het volgende in de beslissing vermeld: "Gezien het feit dat er interventies zijn geïndiceerd en u deze niet wil volgen, maken dat ik u niet plaats in een inrichting met meer vrijheden. De interventies zijn bedoeld om het recidivegevaar te beperken. Indien u er niet aan mee wil werken zal u niet doorfaseren."

De beroepscommissie acht voldoende aannemelijk dat klager voldoet aan de eisen

van artikel 3, eerste lid, van de Regeling. Klagers strafrestant is minder dan achttien maanden en hij heeft een aanvaardbaar verlofadres. Weigeringsgronden als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Regeling, zijn niet aannemelijk geworden. Uit de Risicoanalyse (Risc) komt naar voren dat het recidiverisico en vluchtgevaar als laag gemiddeld worden ingeschat en uit de door de selectiefunctionaris ingebrachte stukken valt niet op te maken of klager in de inrichting waar hij verblijft in het basisprogramma verblijft, noch dat hij is gepromoveerd en/of gedegradeerd. Gelet daarop kunnen de hiervoor genoemde gronden de bestreden beslissing niet dragen. Die beslissing is daarom onzorgvuldig en dient te worden vernietigd. De selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming.

Zaaknummer:

14/0518/GB

Datum uitspraak:

3 juni 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Bol, mr. A.T.
Rutten, mr. M.A.G.
Kokee, R. mr. (sec.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern gelijk regime
gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 17

Samenvatting:

Staatssecretaris is vrij om binnen de wettelijke kaders een werkwijze te ontwikkelen voor de selectie van personen die deel uitmaken van Top 600. Belang succesvolle resocialisatie weegt zwaarder dan klagers belang. Geen dringende noodzaak plaatsing in pi Zuyderbos. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

4.1. De p.i. Lelystad is een gevangenis voor mannen met een regime van beperkte gemeenschap en een normaal beveiligingsniveau.

4.2. Klager, die in eerste aanleg is veroordeeld, kan in een gevangenis met een regime van beperkte gemeenschap worden geplaatst.

4.3. De op de onder 3.2 genoemde gronden gebaseerde beslissing van de selectiefunctionaris kan, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie merkt hierbij op dat het de Staatssecretaris vrij staat om binnen de wettelijke kaders en de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden een werkwijze te ontwikkelen bij de selectie en (over)plaatsing die aansluit bij het opsporings- en vervolgingsbeleid dat bij de Top 600 Amsterdam in samenwerking met de gemeente is vormgegeven. Klager maakt deel uit van deze groep. Het belang dat klager gaat meedraaien in een programma dat is gericht op een succesvolle resocialisatie van deze groep gedetineerden dient zwaarder te wegen dan klagers

belang om in de p.i. Zuyderbos te worden gedetineerd waar zijn broer tevens verblijft. Overigens is uit de overgelegde medische stukken onvoldoende kunnen blijken van een dringende noodzaak van een plaatsing van klager in de p.i. Zuyderbos. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

14/2708/GV

Datum uitspraak:

7 augustus 2014

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de.

Boone, mr. M.

Rossem-Broos, mr. R.S.T. van

Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Trefwoorden:

Verlof incidenteel

Artikelen:

Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21 e.v

Samenvatting:

Verzoek incidenteel verlof wegens bijwonen bruiloft stiefdochter.

Behandelcoördinator acht verlofverlening op therapeutische gronden geïndiceerd.

Volgens inrichtingspastoor is bijwonen huwelijksceremonie in klagers geloof zeer belangrijk. Noodzaak incidenteel verlof voldoende onderbouwd. Beroep gegrond. Beroepscommissie stelt eigen beslissing in de plaats van vernietigde beslissing.

Rechtsoverwegingen:

Klager ondergaat een gevangenisstraf van elf jaar met aftrek, wegens handelen in strijd met de Opiumwet. De einddatum van zijn

detentie is thans bepaald op 23 december 2016.

Klager heeft verzocht om incidenteel verlof op 8 augustus 2014 om aanwezig te kunnen zijn bij de bruiloft van zijn stiefdochter (die hij naar het altaar wil brengen). Op grond van artikel 21, eerste lid, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (hierna: de Regeling) kan incidenteel verlof worden verleend voor het bijwonen van gebeurtenissen in de persoonlijke sfeer van de gedetineerde, waarbij zijn aanwezigheid noodzakelijk is. In de artikelen 22 tot en met 31 van de Regeling is een aantal gevallen opgesomd waarin incidenteel verlof kan worden verleend. Het bijwonen van een huwelijk wordt in die artikelen niet genoemd. In de toelichting op artikel 21 van de Regeling staat dat, hoewel de meest gangbare gronden voor het verlenen van incidenteel verlof in de artikelen 23 tot en met 31 van voormelde Regeling zijn opgesomd, niet wordt uitgesloten dat ook andere gebeurtenissen aanleiding kunnen vormen voor het verzoeken om en het verlenen van incidenteel verlof.

Doorgaans is het bijwonen van een bruiloft van een familielid geen reden voor het verlenen van incidenteel verlof, omdat de aanwezigheid van de gedetineerde daarbij in de meeste gevallen niet noodzakelijk is in de zin van artikel 21, eerste lid, van de Regeling. Deze bestendige lijn laat onverlet dat in zeer uitzonderlijke gevallen ook het bijwonen van een huwelijksceremonie als noodzakelijk in de zin van de Regeling kan worden beschouwd, afhankelijk van de omstandigheden. De vraag die voorligt is of ten dezen sprake is van een zeer uitzonderlijk geval.

Klagers verzoek strekt ertoe dat hij aanwezig wil zijn bij de huwelijksceremonie in de

kerk, die blijkens de overgelegde uitnodiging één uur duurt. De inrichtingspastoor heeft bericht dat in de Oekraïense traditie het orthodox-kerkelijk huwelijk zeer belangrijk is en qua zwaarte gelijk staat aan een begrafenis of een geboorte. Klagers behandelcoördinator en het behandelteam steunen klager in zijn aanvraag, omdat zij verlofverlening aan klager op therapeutische gronden geïndiceerd achten. De behandelcoördinator heeft voorts meegedeeld dat klager tijdens het verlof zal worden begeleid door zijn mentor en dat het behandelteam geen vlucht- en/of recidiverisico aanwezig acht. Klager heeft gedurende zijn detentie in Noorwegen vijf keer begeleid verlof gehad en heeft gedurende zijn detentie in Nederland twee keer incidenteel verlof onder begeleiding gehad. Deze verlopen zijn probleemloos verlopen. Voorts staat in het advies vrijheden van 28 juli 2014: "zijn gedrag laat absoluut niets te wensen over, een voorbeeld gedetineerde."

In het licht van bovenstaande feiten en omstandigheden, waarbij vooral waarde moet worden gehecht aan de mededelingen van klagers behandelcoördinator en de pastoor, acht de beroepscommissie voldoende onderbouwd dat klagers aanwezigheid bij de kerkelijke huwelijksceremonie van zijn stiefdochter noodzakelijk is. Gelet op het vorenstaande en nu niet is gebleken dat sprake is van één van de weigeringsgronden als bedoeld in artikel 4 van de Regeling, is de beroepscommissie van oordeel dat de afwijzende beslissing van de Staatssecretaris moet worden aangemerkt als onredelijk en onbillijk. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard en de bestreden beslissing van de Staatssecretaris zal worden vernietigd. Gezien het feit dat de

huwelijksceremonie op zeer korte termijn (8 augustus 2014) zal plaatshebben, zal de beroepscommissie de Staatssecretaris niet opdragen een nieuwe beslissing te nemen doch beslissen dat haar beslissing in de plaats treedt van de vernietigde beslissing van de Staatssecretaris. Dit houdt in dat klager incidenteel verlof (onder begeleiding) wordt verleend voor het bijwonen van de kerkelijke huwelijksceremonie.

Zaaknummer:

14/0482/TA

Datum uitspraak:

13 augustus 2014

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Niederer, mr. J.M.L.
Laan, prof.dr. P.H. van der
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij de Dr. Henri van der Hoevenkliniek te Utrecht

Trefwoorden:

Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 56
EVRM art. 8

Samenvatting:

Via ochtendbulletin onder medeverpleegden verspreiden van gegevens over klager en diens positieve urinecontrole vormt een niet te rechtvaardigen inbreuk op klagers privacy. Argument inrichting m.b.t. behandelklimaat niet onderbouwd en ontbeert wettige grond. Beroep en beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=.

Rechtsoverwegingen:

Voor zover het beklag betrekking heeft op het ochtendbulletin van 12 augustus 2013 kan de beroepscommissie klager niet in het beklag ontvangen nu klager het beklag dat gedateerd is op 4 september 2013, gelet op de in artikel 58, vijfde lid, van de Bvt vermelde termijn, te laat heeft ingediend.

Voor wat betreft het ochtendbulletin van 29 augustus 2014 overweegt de beroepscommissie dat in dit ochtendbulletin wordt beschreven dat klagers urinecontrole van 24 augustus 2013 positief bleek te zijn op cannabis en dat klager naar de herstellkamer is gebracht. Klager is met naam en toenaam vermeld.

Door klager is gesteld en dit is door het hoofd van de inrichting erkend dat dit ochtendbulletin is verspreid onder medeverpleegden.

De beroepscommissie is van oordeel dat het verspreiden van deze gegevens onder medeverpleegden een inbreuk op klagers privacy vormt.

Door het hoofd van de inrichting is aangevoerd dat de meldingen in het ochtendbulletin worden gedaan in verband met het behandelklimaat in de inrichting en de orde en de veiligheid in de inrichting.

De beroepscommissie is van oordeel dat het door de inrichting gegeven argument dat betrekking heeft op het behandelklimaat in de inrichting niet nader is onderbouwd en de inbreuk op klagers privacy niet kan rechtvaardigen. Een wettige grond hiervoor ontbreekt. Door de inrichting zijn overigens ook geen argumenten aangevoerd die de noodzaak van een inbreuk op het recht op privacy als vermeld in artikel 8, tweede lid, EVRM zouden kunnen rechtvaardigen. De beroepscommissie sluit niet uit dat het verspreiden van dergelijke gegevens onder medeverpleegden zelfs een negatief

effect zou kunnen hebben op de orde en de veiligheid in de inrichting. Het beroep zal gegrond worden verklaard, de beslissing van de beklagrechter zal worden vernietigd en het beklag zal gegrond worden verklaard. De beroepscommissie acht ter zake een tegemoetkoming van € 25,= op zijn plaats.

Zaaknummer:

14/0440/TA, 14/0442/TA, 14/0443/TA en 14/0444/TA

Datum uitspraak:

30 juli 2014

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Niederer, mr. J.M.L.
Laan, prof.dr. P.H. van der
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechter bij de Van der Hoeven Kliniek te Utrecht

Trefwoorden:

Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 56, EVRM art. 8

Samenvatting:

Het via een ochtendbulletin onder medeverpleegden verspreiden van gegevens over klager en een incident vormt een niet te rechtvaardigen inbreuk op klagers privacy. Argument inrichting m.b.t. behandelklimaat niet onderbouwd en ontbeert wettige grond. Beroep en beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=.

Rechtsoverwegingen:

Met betrekking tot a. en h.:

De beroepscommissie is van oordeel dat het beklag niet is gericht tegen (een) beslissing(en) waartegen beklag kan worden ingediend. Derhalve zal de beroepscommissie het beroep op deze punten ongegrond verklaren. Overigens volgt uit de stukken - er is geen vertegenwoordiger namens het hoofd van de inrichting ter zitting verschenen om hierover nadere informatie te geven - geen concrete informatie waaruit de noodzaak zou blijken om klager vier of meer keer per nacht te controleren, terwijl het gebruikelijke aantal nachtelijke controles niet kon worden opgehelderd.

Met betrekking tot b.:

Klager is in afzondering geplaatst omdat hij een juwelier telefonisch bedreigd zou hebben. Vervolgens heeft klagers vader telefonisch contact met de inrichting opgenomen en meegedeeld dat hij en niet klager het telefoongesprek met de juwelier heeft gevoerd. De beroepscommissie is van oordeel dat, gelet op het feit dat klager vervolgens voor het afgaan van een brandalarm heeft gezorgd, boos is geworden en met het vragen om verhuisdozen en vragen naar het maximum bedrag dat hij mocht opnemen een oninschatbare indruk maakte, de beslissing om hem de desbetreffende ordemaatregel op te leggen en te laten voortduren tot 6 december 2013 niet als onredelijk, onbillijk of disproportioneel kan worden aangemerkt. De beroepscommissie zal op dit punt het beroep ongegrond verklaren. Ten overvloede overweegt de beroepscommissie dat de inrichting klager beter en tijdig had kunnen informeren over de resultaten van het onderzoek dat zij heeft ingesteld naar de bedreiging van de juwelier.

Met betrekking tot c.:

Naar het oordeel van de beroepscommissie betreft terugplaatsing naar de eerste fase geen voor beklag vatbare beslissing. Zij zal derhalve de uitspraak van de beklagcommissie vernietigen en klager alsnog niet-ontvankelijk verklaren in het beklag.

Met betrekking tot e.:

Wat betreft het tweemaal niet kunnen luchten acht de beroepscommissie het beroep gegrond en zal zij klager een tegemoetkoming van in totaal € 20,= toekennen.

Met betrekking tot f. (beperking duur bezoek):

Ten aanzien van dit onderdeel van het beklag is door de beklagcommissie nog geen beslissing genomen. De beroepscommissie zal om proceseconomische redenen het beklag op dit punt zelf afdoen. Naar het oordeel van de beroepscommissie volgt uit de huisregels geen recht op een drie uur durend bezoek en is de beslissing om klager die in afzondering verbleef een uur bezoek aan te bieden niet in strijd met artikel 38, eerste lid, van de Bvt en kan die beslissing ook niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Zij zal derhalve het beklag op dit punt alsnog ongegrond verklaren.

Met betrekking tot g.:

Nu klager dit beklag heeft ingetrokken, behoeft ter zake geen beslissing meer te worden genomen.

Met betrekking tot i.:

In het ochtendbulletin van 2 december 2013, waarop het beklag betrekking heeft, wordt een incident beschreven op grond waarvan klager een ordemaatregel is opgelegd en zijn kamer is doorzocht. Klager is met naam en toenaam vermeld.

Door klager is gesteld en dit is door het hoofd van de inrichting erkend dat dit ochtendbulletin is verspreid onder medeverpleegden.

De beroepscommissie is van oordeel dat het verspreiden van deze gegevens onder medeverpleegden een inbreuk op klagers privacy vormt. Tegenover de beklagcommissie heeft het hoofd van de inrichting aangevoerd dat de meldingen in het ochtendbulletin worden gedaan omdat in de inrichting maximale openheid wordt verwacht en dat verpleegden door die maximale openheid ook veel vrijheden hebben. De beroepscommissie is van oordeel dat het door de inrichting gegeven argument dat betrekking heeft op het behandelklimaat in de inrichting niet nader is onderbouwd en de inbreuk op klagers privacy niet kan rechtvaardigen. Een wettige grond hiervoor ontbreekt. Door de inrichting zijn overigens ook geen argumenten aangevoerd die de noodzaak van een inbreuk op het recht op privacy als vermeld in artikel 8, tweede lid, EVRM zouden kunnen rechtvaardigen. De beroepscommissie sluit niet uit dat het verspreiden van dergelijke gegevens onder medeverpleegden zelfs een negatief effect zou kunnen hebben op de veiligheid in de inrichting. Het beroep zal gegrond worden verklaard, de beslissing van de beklagcommissie zal worden vernietigd en het beklag zal gegrond worden verklaard. De beroepscommissie acht ter zake een tegemoetkoming van € 25,= op zijn plaats.

Hetgeen in beroep ten aanzien van d., e. (geen matras, tv en radio) en f. (toezicht op telefoneren en bezoek) is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagcommissie. Het beroep zal derhalve in zoverre ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

14/1085/TA

Datum uitspraak:

28 juli 2014

Beroepscommissie:

Woensel, mr. A.M. van
Korvinus, mr. C.F.
Marle, prof.dr. H.J.C. van
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie bij FPC De Rooyse Wissel
te Venray

Trefwoorden:

Bewegingsvrijheid afzondering en separatie
Ministeriele machtiging

Artikelen:

Bvt art. 34

Samenvatting:

Verlenging separatie terwijl tijdig gevraagde verlengingsmachtiging nog niet was afgegeven is in strijd met wet. Gebrek wordt niet met terugwerkende kracht hersteld na afgifte machtiging. Beroep inrichting ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Ingevolge artikel 34, vierde lid, van de Bvt kan het hoofd van de inrichting de afzondering of separatie telkens, met schriftelijke machtiging van Onze Minister, met ten hoogste vier weken verlengen.

Vast staat dat de in december 2013 aan klager opgelegde (verlenging van de) separatie op grond van een eerder verstrekte machtiging tot 13 januari 2014 mocht voortduren, dat het hoofd van de

inrichting op 11 januari 2014 heeft beslist tot verlenging van de aan klager opgelegde separatie en dat de schriftelijke ministeriële machtiging voor die verlenging op 16 januari 2014 is afgegeven. Met de beklagcommissie constateert de beroepscommissie dat klagers separatie tussen 13 januari 2014 en 16 januari 2014 niet werd gedekt door een schriftelijke ministeriële machtiging.

De beroepscommissie overweegt dat een maatregel van afzondering/separatie volgens vaste jurisprudentie (zie 09/2945/TA en 09/2928/TA, alsmede 12/451/TA) niet mag worden verlengd als hiervoor geen schriftelijke ministeriële machtiging is verleend en dat, bij een verlenging, de gehele periode van afzondering/separatie door een schriftelijke verlengingsmachtiging moet worden gedekt. Indien, zoals in de onderhavige zaak het geval is, wordt beslist tot verlenging van de separatie terwijl een verlengingsmachtiging (nog) niet is afgegeven, is die beslissing in strijd met het bepaalde in artikel 34, vierde lid, van de Bvt voor zover de periode van separatie niet wordt gedekt door een eerder verstrekte machtiging. Het beklag hiertegen dient dan, ongeacht aan wie het ontbreken van de machtiging te wijten is, gegrond te worden verklaard. Dit formele gebrek wordt naar het oordeel van de beroepscommissie niet (met terugwerkende kracht) hersteld als, nadat de verlengingsbeslissing door de inrichting is genomen, alsnog een schriftelijke machtiging door de Staatssecretaris wordt afgegeven.

Gelet op het vorenstaande kan hetgeen in beroep is aangevoerd niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagcommissie. De beroepscommissie zal het beroep van het hoofd van de inrichting ongegrond verklaren en de uitspraak van

de beklagcommissie, voor zover daartegen beroep is ingesteld, met aanvulling van de gronden bevestigen.

Zaaknummer:

14/1049/TA

Datum uitspraak:

28 juli 2014

Beroepscommissie:

Woensel, mr. A.M. van
Korvinus, mr. C.F.
Marle, prof.dr. H.J.C. van
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij het FPC
Dr. S. van Mesdag te Groningen

Trefwoorden:

Geld of rekening-courant

Artikelen:

Bvt art. 45

Samenvatting:

Geldaanvraag moet "tijdens de dagopening" worden ingediend. Zinsnede moet worden aangemerkt als tijdaanduiding. Geen verplichting tot deelname dagopening. Aanvraag niet ingediend tijdens dagopening en niet gebleken dat hij hiertoe niet in staat is. Beroep inrichting gegrond, beklag alsnog ongegrond..

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie neemt op grond van de overgelegde stukken en hetgeen in beroep door partijen is aangevoerd, als vaststaand aan dat de unitregels met betrekking tot geldaanvragen zijn gewijzigd, dat deze gewijzigde unitregels op 11

november 2013 in werking zijn getreden en dat klager hiervan op de hoogte was. De gewijzigde unitregels houden – voor zover hier van belang – in dat het aanvragen van een geldopname slechts kan geschieden “tijdens de dagopening”.

Naar het oordeel van de beroepscommissie moet de zinsnede “tijdens de dagopening” worden aangemerkt als een loutere tijdaanduiding, waaruit geen verplichting tot deelname aan de gezamenlijke dagopening voortvloeit. Uit de gewijzigde unitregels volgt dus slechts dat een aanvraag tot geldopname moet worden gedaan gedurende het tijdsbestek dat de dagopening plaatsheeft en dus niet dat klager daaraan ook dient deel te nemen als hij een geldopnameverzoek wil indienen.

Wat er ook zij van de (in 2012) aan klager verleende vrijstelling voor het bijwonen van de gezamenlijke dagopening, de beroepscommissie is niet gebleken van feiten of omstandigheden waaruit kan worden opgemaakt dat klager niet in staat is op enig moment gedurende de dagopening een verzoek tot geldopname te doen. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat klager zijn verzoek tot geldopname op 14 november 2013 niet tijdens de dagopening heeft gedaan, acht de beroepscommissie de beslissing dit verzoek niet in te willigen niet onredelijk of onbillijk.

Gelet op het vorenstaande zal de beroepscommissie het beroep van de directeur gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen en het beklag alsnog ongegrond verklaren.

Zaaknummer:
14/0949/TA

Datum uitspraak:

25 juli 2014

Beroepscommissie:

Woensel, mr. A.M. van
Korvinus, mr. C.F.
Marle, prof.dr. H.J.C. van
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij FPC
Oostvaarderskliniek te Almere

Trefwoorden:

Bewegingsvrijheid afdelingsarrest;
Ontvankelijkheid materieel; Urineonderzoek;
Vermissing

Artikelen:

Bvt art. 33, 57

Samenvatting:

Na afdelingsarrest van een dag is aansluitend voor hetzelfde feit een ‘rode kaart’, een vorm van afdelingsarrest, opgelegd. Totale duur van tien dagen. Klager alsnog ontvankelijk in beklag, beklag; ongegrond, want maatregelen niet onredelijk. Beklag over usb-stick voor onderzoek en beslissing verwezen naar beklagcommissie.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van het beklag onder a. overweegt de beroepscommissie het volgende. Op grond van artikel 57, eerste lid, van de Bvt staat tegen een beslissing tot beperking van de bewegingsvrijheid als bedoeld in artikel 33 van de Bvt – afdelingsarrest – beklag open nadat deze een week heeft geduurd. Op 21 augustus 2013 is aan klager een maatregel van afdelingsarrest – inhoudende dat hij de afdeling in het geheel niet mocht verlaten

– opgelegd. De beroepscommissie neemt als vaststaand aan dat deze maatregel op 22 augustus 2013 is omgezet in een 'rode kaart', hetgeen inhoudt dat klager alleen onder begeleiding de afdeling mocht verlaten. Nu namens de inrichting ter zitting is meegedeeld dat een 'rode kaart' een vorm van afdelingsarrest is en uit de beschikking waarbij de 'rode kaart' is gegeven blijkt dat artikel 33 van de Bvt de grondslag voor die maatregel is geweest, gaat de beroepscommissie ervan uit dat de 'rode kaart' moet worden aangemerkt als een maatregel tot beperking van de bewegingsvrijheid als bedoeld in artikel 33 van de Bvt. Ter zitting heeft klager gesteld dat de beide maatregelen in totaal tien dagen hebben geduurd en van de kant van de inrichting is deze stelling niet betwist. De beroepscommissie gaat er derhalve van uit dat klager in totaal tien dagen – waarvan één dag op grond van het op 21 augustus 2013 opgelegde afdelingsarrest en negen dagen op grond van de op 22 augustus 2013 gegeven 'rode kaart' – in zijn bewegingsvrijheid beperkt is geweest. Nu beide maatregelen voor hetzelfde feit zijn opgelegd, tellen zij beide mee voor de totale duur van het afdelingsarrest. Gelet op het vorenstaande en in aanmerking genomen het bepaalde in artikel 57, eerste lid, van de Bvt is klager in zoverre ontvankelijk in het beklag.

De beroepscommissie neemt als vaststaand aan dat klager op 21 augustus 2013 om 17.00 uur een urinecontrole is aangezegd en dat hij niet binnen vier uur na aanzegging daarvan urine heeft afgegeven. Nu klager de regels heeft overtreden waardoor op dat moment niet ondenkbaar was dat klager drugs had gebruikt, acht de beroepscommissie voldoende aannemelijk geworden dat het, in verband met de

handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting, noodzakelijk was klager op 21 augustus 2013 afdelingsarrest op te leggen. De beslissing van 21 augustus 2013 kan derhalve niet worden aangemerkt als onredelijk en onbillijk. De omstandigheid dat klager zich slechts vijf minuten te laat heeft gemeld voor de urinecontrole kan aan het vorenstaande niet afdoen. Een dag later, op 22 augustus 2013, is beslist bovengenoemde maatregel om te zetten in een 'rode kaart' als vervolgstap. Gelet op de reden voor de eerdere oplegging van het afdelingsarrest, kan ook de beslissing tot deze maatregel niet als onredelijk of onbillijk worden beschouwd. Het beklag zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder b. overweegt de beroepscommissie het volgende. Nu klager zijn beklag in beroep onvoldoende met concrete feiten en omstandigheden heeft onderbouwd, acht de beroepscommissie onvoldoende aannemelijk geworden dat klager (zonder gegronde reden) is geweigerd te bellen met zijn advocaat. Hetgeen in beroep is aangevoerd, kan derhalve niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. Het beroep zal op dit onderdeel ongegrond worden verklaard en de uitspraak van de beklagrechtter zal in zoverre worden bevestigd.

Ten aanzien van het beklag onder c. overweegt de beroepscommissie het volgende. Tijdens het rogatoire verhoor van 17 januari 2014 door de voorzitter van de beklagcommissie bij FPC De Rooyse Wissel heeft klager naar voren gebracht dat hij zijn advocaat wilde bellen – beklag onder b. – in verband met de inbeslagneming van een usb-stick die hij van de inrichting had geleend. Voorts heeft klager tijdens

dat verhoor naar voren gebracht dat de informatie op de inbeslaggenomen usb-stick, anders dan is toegezegd, niet is overgezet op de usb-stick die hij bij zijn overplaatsing naar De Rooyse Wissel heeft meegekregen. De beroepscommissie begrijpt op basis van hetgeen klager ter zitting heeft aangevoerd, dat zijn klacht over het niet mogen bellen, samenhangt met zijn klacht over de usb-stick. Nu de beklagrechtter niet op het beklag onder c. heeft beslist en de beroepscommissie nader feitelijk onderzoek en nadere inlichtingen van het hoofd van de inrichting noodzakelijk acht, zal de beroepscommissie het beklag in zoverre verwijzen naar de beklagcommissie.

Zaaknummer:

14/1196/TA en 14/1256/TA

Datum uitspraak:

2 juli 2014

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Maanicus, mr. R.M.
Bos, drs. W.A.Th.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie bij FPC De Rooyse Wissel te Venray

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel
Dwangmedicatie

Artikelen:

Bvt art. 16b, 16c; Rvt art. 25 e.v., 34d

Samenvatting:

Wenselijk dat verklaringen psychiaters als afzonderlijke stukken worden overgelegd

en daarin moet worden ingegaan op betrokkenheid bij de behandeling. Uit de verklaringen volgt dat in casu dwangmedicatie geïndiceerd is. Recent getracht om klager zonder medicatie te laten functioneren, maar afglijdende schaal. Beroep tegen toepassing a-dwangbehandeling ongegrond. Klager niet-ontvankelijk w.b. daaraan voorafgegane voorgenomen beslissing.

Rechtsoverwegingen:

Met betrekking tot a:

Het beroep is gericht tegen een mededeling van een voorgenomen beslissing als bedoeld in artikel 34d Reglement verpleging ter beschikking gestelden (Rvt) waartegen klager en zijn raadvrouw hun bezwaren kenbaar konden maken, waarna de beslissing diende te volgen. Tegen een dergelijke voorgenomen beslissing staat geen beroep open. De beroepscommissie zal klager in zoverre niet ontvangen in zijn beroep.

Met betrekking tot b:

Op grond van artikel 16c in verbinding met artikel 16b, onder a, Bvt kan het hoofd van de inrichting beslissen tot het toepassen van een zogenoemde a-dwangbehandeling, indien aannemelijk is dat zonder die behandeling het gevaar, dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken, niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. De a-dwangbehandeling is er vooral op gericht te voorkomen dat een verpleegde langdurig in een inrichting moet verblijven. Er behoeft geen sprake te zijn van een acuut dreigend gevaar zoals bij de overige vormen van dwangbehandeling.

Op grond van artikel 16c, tweede lid, Bvt dient ten behoeve van de beslissing tot het

toepassen van een a-dwangbehandeling te worden overgelegd:

- een verklaring van de behandelend psychiater, alsmede
- een verklaring van een psychiater die de verpleegde met het oog daarop kort tevoren heeft onderzocht maar niet bij diens behandeling betrokken was.

Uit deze verklaringen dient te blijken dat:

- de persoon op wie de verklaring betrekking heeft, is gestoord in zijn geestvermogens en
- dat een geval zich voordoet als bedoeld in artikel 16b, onder a, Bvt.

De verklaringen moeten met redenen zijn omkleed en ondertekend.

De beroepscommissie acht het wenselijk dat in de procedure voor de beroepscommissie voornoemde verklaringen als afzonderlijke stukken worden overgelegd. Niet volstaan kan worden met het letterlijk citeren van onderdelen van de verklaringen in het verweerschrift van het hoofd van de inrichting. Van belang is dat geen twijfel kan ontstaan/bestaan wat, wanneer, in welk verband en in welke hoedanigheid de gedragsdeskundigen hebben verklaard. Wat dit laatste betreft merkt de beroepscommissie op dat ten minste drie verschillende personen betrokken dienen te zijn bij de beslissing tot toepassing van een a-dwangbehandeling. In de praktijk kunnen dit personen zijn die allen zijn verbonden aan de inrichting. Duidelijk dient daarom te zijn dat bedoelde personen de hoedanigheid bezitten die de wet vereist. Dit kan bijvoorbeeld door expliciete opneming in de verklaringen van de twee psychiaters dat zij wel respectievelijk niet zijn betrokken (geweest) bij de behandeling van de verpleegde.

De toepassing van de a-dwangbehandeling

dient naar het oordeel van de beroepscommissie in relatie te staan tot de behandeling van de verpleegde zoals beschreven in het verplegings- en behandelplan. Met name is van belang dat in het verplegings- en behandelingsplan wordt beschreven hoe de a-dwangbehandeling past in het perspectief van de verdere behandeling van de verpleegde. Het beoogde doel en de voorziene termijn van de a-dwangbehandeling dienen tenslotte redelijk te zijn.

De vereisten uit artikel 25 e.v. van het Rvt dienen als extra waarborg te worden gezien. Het gaat dan bijvoorbeeld om een beschrijving van welke minder bezwarende middelen zijn aangewend en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de voorkeuren van de verpleegde ten aanzien van de behandeling. Het multidisciplinair overleg als bedoeld in artikel 25, derde lid, van de Rvt vervult hierin een centrale rol. Blijkens de nota van toelichting bij artikel 25 dient dit overleg tevens te beoordelen of een dwangbehandeling daadwerkelijk noodzakelijk is (Stb 2013, 99, p. 25). Eén en ander dient beschreven te worden in het verplegings- en behandelingsplan.

In de onderhavige zaak is naar het oordeel van de beroepscommissie gebleken dat op 4 maart 2014 een (verplegings- en behandel(ings)plan is vastgesteld dat is ondertekend door het hoofd behandeling B. Hieruit blijkt dat klager weigert om mee te werken aan onderzoek. De differentiaal diagnostische overwegingen zijn gebaseerd op alle beschikbare informatie zoals multidisciplinaire pro justitia rapportage uit 2011 en 2012 en informatie van eerdere behandelaars. Bij klager is sprake van een psychotisch toestandsbeeld, meest waarschijnlijk in het

kader van een schizofrene ontwikkeling. Daarnaast is er misbruik van cannabis en alcohol, van zwakbegaafdheid en antisociale persoonlijkheidskenmerken. Het psychiatrisch toestandsbeeld wordt ingeschat als ernstig en therapieresistent. Er zou geen sprake zijn van enig probleembesef of -inzicht. Klager dient eerst adequaat ingesteld te zijn op medicatie en voldoende gestabiliseerd te zijn voordat hij aangemeld kan worden voor modules als vaktherapie, diagnostiek etc. en voor het volgen van een dagprogramma buiten de afdeling.

Uit de verklaring van de behandelend psychiater S. volgt dat klager paranoïde is en snel geladen. Hij ontaardt snel in verbale agressie en vertoont bizar gedrag. Hij denkt dat anderen kwaad over hem spreken. Zijn zelfverzorging is slecht. Aan de orde is zich opbouwende spanning bij een schizofrene man die vanuit paranoïdie en gebrek aan ziektebesef agressie opbouwt. Alleen antipsychotische medicatie kan de oorzaak van het toestandsbeeld wegnemen. Klager volhardt in medicatieweigering, omdat hij deze 'niet nodig heeft'. De veiligheid op de afdeling kan voor zowel klager als voor medeverpleegden en personeel niet worden gewaarborgd zonder klager ernstig in zijn vrijheid te beperken. Escalatie op korte termijn valt te verwachten. Dwangmedicatie is geïndiceerd.

Uit de verklaring van de onafhankelijk psychiater K. volgt dat sprake is van een toenemend achterdochtig paranoïde toestandsbeeld. Er is sprake van een psychiatrische stoornis en sprake van gevaar voor zelfverwaarlozing. Vanuit toename van paranoïdie mogelijke dreigende/agressieve reacties van en naar de omgeving. Indicatie voor dwangmedicatie is aanwezig. Voldaan is aan het subsidiariteits-

en proportionaliteitsbeginsel. Er is hem medicatie aangeboden op vrijwillige basis. Hij is uit de groep gehaald omdat hij groepsontwrichtend aanwezig is en individueel begeleid zonder verbetering van het toestandsbeeld.

In maart 2014 is nog getracht om klager zonder medicatie te laten functioneren, maar is vastgesteld dat sprake was van een afglijdende schaal.

Gelet op het bovenstaande acht de beroepscommissie voldoende aannemelijk geworden dat klager, niettegenstaande het feit dat hij weigert om aan onderzoek mee te werken, lijdt aan een psychotische stoornis die zonder behandeling gevaar voor hemzelf oplevert en dat een a-dwangbehandeling noodzakelijk is om dat gevaar af te wenden. Tevens is voldoende aannemelijk dat de beslissing van het hoofd van de inrichting tot het toepassen van een a-dwangbehandeling bij klager aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid voldoet. De beroepscommissie zal het beroep ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

14/2606/STA

Datum uitspraak:

29 juli 2014

Beroepscommissie:

Schaap-Meulemeester, mr. C.A.M.
Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Trefwoorden:

Dwangmedicatie

Artikelen:

Bvt art. 16b aanhef en onder a, Rvt art. 34b

Samenvatting:

Naar voorlopig oordeel voorzitter is a in wet niet voorzien in rechtstreeks beroep tegen beslissing voortzetting a-dwangbehandeling en had verzoeker beklag moeten indienen en kan b noodzaak voortzetting behandeling onvoldoende worden beoordeeld nu schriftelijk stuk van behandelend psychiater terzake ontbreekt. Toewijzing schorsingsverzoek.

Rechtsoverwegingen:

Op 10 april 2014 heeft het hoofd van de inrichting beslist bij verzoeker een a-dwangbehandeling, als bedoeld in artikel 16b aanhef en onder a, van de Bvt voor een termijn van drie maanden, toe te passen. Tegen deze beslissing heeft klager rechtstreeks beroep ingesteld bij de beroepscommissie. Bij uitspraak van 2 juli 2014, nummer 14/1196/TA en 14/1256/TA heeft de beroepscommissie het beroep van klager, gericht tegen de beslissing van 10 april 2014, ongegrond verklaard

Op grond van artikel 16c in verbinding met artikel 16b, onder a, Bvt kan het hoofd van de inrichting beslissen tot het toepassen van een zogenoemde a-dwangbehandeling, indien aannemelijk is dat zonder die behandeling het gevaar, dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken, niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen.

Ingevolge artikel 69, eerste lid onder g, Bvt kan een tbs-gestelde beroep instellen tegen een beslissing als bedoeld in het eerste lid van artikel 16c Bvt.

Het vijfde lid van artikel 16c luidt: "Indien na afloop van de termijn als bedoeld in het eerste lid, voortzetting van de behandeling overeenkomstig artikel 16b, onder a, nodig is, geschiedt dit slechts krachtens een schriftelijke beslissing van het hoofd van de

inrichting. Het bepaalde in de voorgaande volzin is eveneens van toepassing indien binnen zes maanden na afloop van de termijn als bedoeld in artikel 16b, onder a, opnieuw behandeling nodig is. Het hoofd van de inrichting geeft in zijn beslissing aan waarom van een behandeling alsnog het beoogde effect wordt verwacht. (-)".

De voorzitter stelt vast dat er een periode van ongeveer twee en een halve week zit tussen het moment waarop de eerste beslissing tot a-dwangbehandeling is geëindigd (10 juli 2014) en het moment waarop is beslist om de a-dwangbehandeling voort te zetten (24 juli 2014). Nu binnen zes maanden na afloop van de eerste a-dwangbehandeling is beslist de a-dwangbehandeling voort te zetten, is, naar het voorlopig oordeel van de voorzitter, sprake van een beslissing tot voortzetting als bedoeld in artikel 16c, vijfde lid, Bvt. De beslissing tot voortzetting van de a-dwangbehandeling op grond van artikel 16c, vijfde lid, Bvt wordt in artikel 69, eerste lid onder g, Bvt niet genoemd, als zijnde een beslissing waartegen geen beklag openstaat. De wetgever heeft, naar het voorlopig oordeel van de voorzitter, daarmee niet voorzien in rechtstreeks beroep tegen de verlengingsbeslissing. Verzoeker had tegen de verlengingsbeslissing, naar het voorlopig oordeel van de voorzitter, ingevolge artikel 56 Bvt beklag bij de beklagcommissie moeten indienen. De voorzitter zal daarom het schorsingsverzoek tevens aanmerken als klaagschrift en ter verdere behandeling doorsturen naar de beklagcommissie.

In de Memorie van Antwoord bij de Wijziging van de Beginselenwet ter beschikking gestelden, de Penitentiaire beginselenwet en de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen in verband met de

verruiming van de mogelijkheid onvrijwillige geneeskundige behandeling te verrichten (EK, 2011-2012, 32 337, nr. C, blz 20) heeft de Staatsecretaris het volgende naar voren gebracht: "Voor de beslissing tot voortzetting van de dwangbehandeling geldt een zwaardere motiveringseis dan voor de beslissing tot aanvang van de dwangbehandeling. Uiteraard moet in eerste instantie opnieuw voldaan worden aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Daarnaast moet de motivering steeds sterker en specifiekere zijn. Uitdrukkelijk onderbouwd moet worden waarom alsnog het beoogde effect van de behandeling wordt verwacht, terwijl dat effect tot op dat moment nog onvoldoende bereikt is. (...) Het hoofd of de directeur zal ter onderbouwing van zijn beslissing dus wel contact moeten opnemen met een psychiater. Een verklaring van een psychiater dat van de voortgezette behandeling nog het beoogde effect kan worden verwacht is noodzakelijk om een beslissing tot voortzetting voldoende te kunnen motiveren. Er moet sinds de start van de behandeling progressie in de toestand van de verdachte (de voorzitter leest: verpleegde) te zien zijn geweest. Derhalve zijn ook de uitkomsten van het structurele multidisciplinaire overleg van belang voor de onderbouwing van de beslissing."

Deze eisen zijn opgenomen in artikel 34b van het Reglement verpleging ter beschikking gestelden.

Uit de reactie van de inrichting van 25 juli 2014 blijkt dat het hoofd van de inrichting na advies van de behandelend psychiater, een onverplicht advies van een niet bij de behandeling betrokken psychiater en een advies van verzoekers hoofd behandeling, besloten heeft dwangmedicatie toe te passen op 28 juli 2014. De gelijklopende adviezen

van genoemde personen werden, na een instemmingsoverleg, met de directeur veelal mondeling gedeeld en voor wat de adviserende psychiater(s) betreft in de psychiatrische decursus vastgelegd. De voorzitter stelt vast dat in het dossier een schriftelijk stuk van de behandelend psychiater waaruit blijkt dat die psychiater het noodzakelijk acht om de a-dwangbehandeling voort te zetten, ontbreekt. Tegen deze achtergrond kan naar het voorlopig oordeel van de voorzitter onvoldoende worden beoordeeld of zonder die behandeling het gevaar, dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken, niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. Evenmin kan worden beoordeeld of van de voort te zetten behandeling nog het beoogde effect kan worden verwacht. De tenuitvoerlegging van de beslissing van het hoofd van de inrichting moet derhalve worden geschorst, in afwachting van de uitspraak van de beklagcommissie.

Zaaknummer:

14/2546/STA

Datum uitspraak:

25 juli 2014

Beroepscommissie:

Schaap-Meulemeester, mr. C.A.M.
Kokee, R. mr. (secr.)

Trefwoorden:

Dwangmedicatie

Artikelen:

Bvt art. 16b aanhef en onder a

Samenvatting:

Naar voorlopig oordeel voorzitter nog

geen sprake van laatste redmiddel gelet op korte duur van behandeling. Gelet op ingrijpendheid van dwangbehandeling en het ontbreken van spoedeisend belang om in het kader van een a-dwangbehandeling direct tot toediening van medicatie over te gaan, wordt verzoek toegewezen.

Rechtsoverwegingen:

De voorzitter stelt voorop dat in het kader van het verzoek om schorsing van een beslissing van het hoofd van de inrichting slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing waartegen beroep is ingesteld zodanig onredelijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van de in beroep bestreden beslissing. De voorzitter overweegt hieromtrent het volgende.

De a-dwangbehandeling onderscheidt zich van de overige vormen van dwangbehandeling, doordat bij de toepassing van a-dwangbehandeling geen sprake is van een acuut dreigend gevaar. Voor zover het hoofd van de inrichting meent dat (inmiddels) wel sprake is van een acuut dreigend gevaar – de verwijzing naar de incidenten van de afgelopen periode lijkt dat te suggereren – is het hoofd van de inrichting bevoegd op een andere wettelijke grondslag een procedure te starten tot toediening van dwangmedicatie (b-dwangbehandeling en/of het gedogen van een geneeskundige behandeling). Voor de beoordeling van onderhavig schorsingsverzoek gaat de voorzitter er vanuit dat geen sprake is van een acuut dreigende situatie.

De voorzitter merkt op dat verzoeker op 30 mei 2013 is opgenomen in de inrichting. Klagers tbs-behandeling is derhalve van

nog zeer korte duur. De wetgever heeft het toedienen van dwangmedicatie in het begin van een doorgaans langdurige behandeling niet uitdrukkelijk uitgesloten en zelfs als bevorderlijk geoordeeld voor het bewerkstelligen van een gedragsverandering waardoor medicatietrouw ontstaat (TK 2009-2010, 32337, nr 3, p. 17). Niettemin kan op grond van de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit dwangmedicatie pas worden toegepast als een laatste redmiddel. Naar het voorlopig oordeel van de voorzitter kan in casu hiervan nog geen sprake zijn. Gelet hierop, de ingrijpendheid van het onder dwang toedienen van medicatie en het ontbreken van een spoedeisend belang om in het kader van een a-dwangbehandeling direct tot toediening van medicatie over te gaan, is de voorzitter van oordeel dat de tenuitvoerlegging van de beslissing van het hoofd van de inrichting dient te worden geschorst, in afwachting van de uitspraak van de beroepscommissie.

Zaaknummer:

14/2531/STA

Datum uitspraak:

24 juli 2014

Beroepscommissie:

Schaap-Meulemeester, mr. C.A.M.
Kokee, R. mr. (secr.)

Trefwoorden:

Dwangmedicatie

Artikelen:

Bvt art. 16b aanhef en onder a

Samenvatting:

Verschil van opvatting over diagnose omtrent waanstoornis en psychose.

Onzeker of dwangmedicatie doelmatig is. Eerdere medicamenteuze behandeling had geen effect. Mede gelet op ingrijpendheid dwangmedicatie toewijzing verzoek tot moment van uitspraak beroepscommissie.

Rechtsoverwegingen:

De voorzitter stelt voorop dat in het kader van het verzoek om schorsing van een beslissing van het hoofd van de inrichting slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing waartegen beroep is ingesteld zodanig onredelijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van de in beroep bestreden beslissing. Naar het oordeel van de voorzitter is dat, mede gelet op de inlichtingen van het hoofd van de inrichting, het geval.

Uit de stukken is naar voren gekomen dat er kennelijk verschil van opvatting bestaat ten aanzien van verzoekers diagnose, met name ten aanzien van de waanstoornis en psychotische stoornis. Tegen deze achtergrond kan op voorhand - nog steeds naar het voorlopig oordeel van de voorzitter - niet met zekerheid worden geoordeeld dat het onder dwang toedienen van antipsychotica doelmatig is in het licht van verzoekers geestesstoornis en het aanwezige recidiverisico. De voorzitter neemt hierbij in aanmerking dat een eerdere medicamenteuze behandeling ten tijde van verzoekers verblijf in FPC Oldenkotte geen merkbaar effect heeft gehad. Mede gelet op de ingrijpendheid van het onder dwang toedienen van medicatie en de afwezigheid van acuut gevaar, is de voorzitter van oordeel dat de tenuitvoerlegging van de beslissing van het hoofd van de inrichting dient te worden geschorst, in afwachting van

de uitspraak van de beroepscommissie.

Zaaknummer:

14/1460/JB

Datum uitspraak:

17 juli 2014

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Boer, prof.dr. F.

Kole, dr. J.J.

Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Bjj art. 12 lid 7, 22c; Tijdelijke regeling adviescommissie ITA art. 10

Samenvatting:

Informeel wijze van adviseren van de adviescommissie vertoont formele gebreken doch deze zijn niet zo zwaar dat niet aan inhoudelijke beoordeling kan worden toegekomen. Passende behandeling op ITA belangrijker dan plaatsing in regio van herkomst. Bij volgend advies moet duidelijk worden dat het een advies betreft en ondertekend te zijn door (wnd) voorzitter adviescommissie. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Op 17 januari 2014 heeft klager in Amsterbaken een groepsleider geslagen. De selectiefunctaris heeft op verzoek van Amsterbaken klager ter correctie overgeplaatst naar Teylingereind. Op 30 januari 2014 heeft Amsterbaken verzocht de correctieplaatsing te verlengen. De

behandelrelatie was dusdanig verstoord geraakt door het incident dat verder onderzoek naar het voortzetten van de behandeling van klager noodzakelijk was. Op 11 februari 2014 heeft de directeur van Amsterbaken een aanvraag voor klagers plaatsing op de ITA ingediend. Volgens Amsterbaken was het incident van 17 januari 2014 onderdeel van een patroon van soortgelijke incidenten. Niet alleen was de behandelrelatie ernstig verstoord maar het patroon duidt ook op een beperkt behandelperspectief in een reguliere j.j.i. Ook de aanloop naar het incident wordt herkend uit eerdere gebeurtenissen. Tijdens meerdere correctieplaatsingen is zichtbaar geworden dat klager op een leefgroep op den duur in een hiërarchische machtsspel komt met personeel en zijn aandacht volledig uitgaat naar zijn positionering in de groep. De personele mogelijkheden binnen een reguliere j.j.i. zijn te beperkt om de structuur te bieden die klager nodig heeft om voor langere tijd de controle te houden over zijn problematiek.

Ingevolge artikel 12, zevende lid, Bjj neemt de selectiefunctionaris de beslissing om een jeugdige te plaatsen op een individuele trajectafdeling als bedoeld in artikel 22c, na daarover advies te hebben ingewonnen van de adviescommissie. In de Tijdelijke regeling adviescommissie individuele trajectafdelingen van 29 februari 2008, nr. 5532992/08/DJI (hierna: de Regeling) zijn geen nadere regels opgenomen over de wijze waarop de adviescommissie haar advies uitbrengt.

Ter zitting heeft de selectiefunctionaris medegedeeld dat de e-mail van 18 februari 2014 van de manager behandeling en observatie van Teylingereind, de heer [...], aan de selectiefunctionaris van DJI, waarin wordt geadviseerd klager te plaatsen op de

ITA, het advies is van de adviescommissie. De beroepscommissie merkt op dat uit deze e-mail niet blijkt dat het een advies van de adviescommissie betreft en dat de heer [...]. lid is van deze adviescommissie. Voorts worden in de aanhef van de e-mail alleen voornamen genoemd en is de e-mail niet ondertekend. De beroepscommissie acht het niet onjuist om een advies van de adviescommissie per e-mail aan de selectiefunctionaris te zenden. In klagers geval is echter een vrij informele wijze van advisering gebruikt. De beroepscommissie is van oordeel dat het proces van plaatsing van een jeugdige op een ITA zeer zorgvuldig moet geschieden en dat zonder meer helder moet zijn welk document het advies van de adviescommissie is. De beroepscommissie is van oordeel dat deze wijze van adviseren door de adviescommissie formele gebreken vertoont. De beroepscommissie gaat ervan uit dat bij een volgende advisering die formele gebreken zullen zijn verholpen en acht die formele gebreken niet zo zwaar dat zij deswege ten aanzien van de bestreden beslissing niet aan een inhoudelijke beoordeling zou kunnen toekomen.

Voorts luidt artikel 10, eerste lid van de Regeling: "Dit besluit vervalt, indien het bij koninklijke boodschap van 7 april 2009 ingediende voorstel van wet tot Wijziging van de beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, (-) in verband met de aanpassing van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende jeugdsancties (31 915), tot wet is of wordt verheven, op het tijdstip waarop artikel I, onderdeel SA, van die wet in werking treedt."

Uit telefonisch informatie van de secretaris van de beroepscommissie bij de sectordirectie Justitiële Jeugdinrichtingen is gebleken dat de afdeling Wetgeving van het ministerie van Veiligheid en Justitie

thans beziet of de regeling dient te worden aangepast.

Inhoudelijk overweegt de beroepscommissie het volgende.

Op 18 februari 2014 heeft de adviescommissie geadviseerd klager te plaatsten op een ITA. In het advies wordt gesteld dat er op dit moment geen mogelijkheden lijken te zijn voor verdere behandeling in een reguliere j.j.i. De beschrijving van de problematiek, het persoonlijkheidsbeeld en het gedrag geven voldoende reden voor plaatsing op een ITA. Ter zitting heeft de selectiefunctionaris medegedeeld dat het thans goed gaat met klager in Den Hey-Acker. De beroepscommissie is van oordeel dat het belang om klager een passende behandeling te geven op een ITA op dit moment zwaarder weegt dan klagers plaatsing in een reguliere j.j.i. dichterbij klagers regio van herkomst.

Ingevolge artikel 22c, vijfde lid, Bjj bepaalt de directeur van de inrichting waar de jeugdige op de ITA is geplaatst, telkens binnen ten hoogste zes maanden na advies van de adviescommissie te hebben ingewonnen of de noodzaak tot voortzetting van het verblijf op de ITA nog bestaat. Dit betekent dat op korte termijn bezien zal moeten worden of er nog een noodzaak tot voortzetting van de ITA-plaatsing bestaat en dat in dat geval wederom advies hieromtrent zal moeten worden ingewonnen bij de adviescommissie. De beroepscommissie gaat er van uit dat in het advies van de adviescommissie bij de beslissing over de voortzetting van klagers verblijf op de ITA door de adviescommissie duidelijk wordt aangegeven dat dit document haar advies betreft en dat dit advies is ondertekend door de (waarnemend) voorzitter van de

adviescommissie.

Gelet op het voorgaande kan de bestreden beslissing van de selectiefunctionaris, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet onredelijk of onbillijk worden genoemd.

Zaaknummer:

14/2084/JM

Datum uitspraak:

8 augustus 2014

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Heddema, drs. H.A.

Boer, J.G.J. de

Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling

Artikelen:

Rjj art. 55

Samenvatting:

Geen medische indicatie voor invoer eigen beddengoed klager. Klager heeft aanbod om oordeel aan specialist te vragen geweigerd. Beroep ongegrond. Mondeling uitspraak gedaan, bevestigd door schriftelijke uitspraak.

Rechtsoverwegingen:

In artikel 55, tweede lid, Rjj is de term medisch handelen omschreven.

Deze omschrijving is bepalend voor de beoordeling door de beroepscommissie van het handelen waartegen de klacht is gericht. De beroepscommissie kan een klacht gegrond verklaren als sprake is van a. enig handelen of nalaten dat in strijd is met de zorg die de inrichtingsarts in die

hoedanigheid behoort te betrachten ten opzichte van de jeugdige, met betrekking tot wiens gezondheidstoestand hij bijstand verleent of zijn bijstand is ingeroepen, of b. enig ander handelen of nalaten dat in strijd is met het belang van een goede uitoefening van de individuele gezondheidszorg.

De beroepscommissie overweegt dat, medisch gezien, de uitkomsten van het allergieonderzoek uit 2011 onvoldoende reden zijn voor een indicatie om klager zijn eigen beddengoed te laten invoeren. Aan klager is aangeboden om het oordeel te vragen van een specialist, maar dat heeft klager geweigerd. Gezien het voorgaande is de beroepscommissie van oordeel dat het handelen van de inrichtingsarts niet kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 55 Rjj neergelegde norm. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

14/1154/JZ

Datum uitspraak:

8 augustus 2014

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Calkoen-Nauta, mr. J.

Kole, dr. J.J.

Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Trefwoorden:

Bewegingsvrijheid binnen de inrichting
Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Wjz art 29o lid 2, 29t. 29w, 29y

Samenvatting:

In wet geen limitatieve opsomming van beperkende maatregelen. Aangepast programma voor korte duur waarbij klager slechts half uur op kamer en half uur op groep verbleef betreft geen vrijheidsbeperkende maatregel. Klager niet-ontvankelijk in beroep.

Rechtsoverwegingen:

Artikel 29o, tweede lid, van de Wjz luidt:

“De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, kunnen inhouden:

- a. het verbod zich op te houden op in het hulpverleningsplan aangegeven plaatsen en tijdstippen;
- b. tijdelijke plaatsing in afzondering;
- c. tijdelijke overplaatsing binnen de accommodatie of naar een andere accommodatie die op grond van artikel 29k, eerste lid, van de Wjz is aangewezen en
- d. het vastpakken en vasthouden”.

In de aanhef van het tweede lid van artikel 29o Wjz wordt gesproken over “kunnen inhouden” en de beroepscommissie is van oordeel dat dit betekent dat geen limitatieve opsomming wordt gegeven van de maatregelen op grond waarvan de jeugdige tegen zijn wil binnen de accommodatie in zijn vrijheden kan worden beperkt. Dit blijkt ook uit de Memorie van toelichting op artikel 29o van de Wjz (Tweede Kamer, vergaderjaar 2005-2006, 30 644, nr. 3, blz. 26) luidende: “In deze bepaling zijn de maatregelen opgenomen die beperking van de bewegingsvrijheid in en rond de accommodatie inhouden. Het hulpverleningsplan dient aan te geven hoe lang en wanneer de maatregelen kunnen worden toegepast. (-) Onderdeel a betreft beperking van de bewegingsvrijheid in en rond de accommodatie. Denkbaar zijn maatregelen die inhouden dat de jeugdige

op een bepaalde tijd niet meer van de kamer of afdeling af mag”.

De vraag die de beroepscommissie eerst moet beantwoorden is of het aangepast programma van klager waarbij hij een half uur op de groep en vervolgens een half uur op de kamer diende te verblijven terwijl hij wel kon blijven deelnemen aan de gebruikelijke activiteiten zoals onderwijs, sport e.d. aangemerkt kan worden als een beperking van zijn vrijheden binnen de accommodatie als bedoeld in artikel 29o juncto 29t Wjz. Vast staat dat dit aangepast programma niet is opgenomen in het hulpverleningsprogramma van de jeugdige. In de bovengenoemde eerdere uitspraak van de beroepscommissie oordeelde deze dat “het strak zitten in de zin van het voor onbepaalde tijd gedwongen met een gestrekte rug, met de handen op de knieën, knieën bij elkaar, zonder te bewegen op een kubus zitten, moet worden aangemerkt als een beperking van klagers bewegingsvrijheid in de zin van artikel 29w Wjz en derhalve een klacht is waartegen op grond van artikel 29y Wjz beroep open staat. Kennelijk en begrijpelijk werd die maatregel geacht zodanig op een lijn gesteld te moeten worden met de maatregelen genoemd in het tweede lid onder a t/m d van dat artikel dat sprake was van een vrijheidsbeperking als bedoeld in dat artikel.

De beslissing van de directeur betreffende een aangepast programma waarbij klager een half uur op de groep en vervolgens een half uur op zijn kamer diende te verblijven, terwijl de deur van klagers kamer niet op slot was, is blijkens mededeling van de directeur opgelegd als een pedagogische maatregel. Aangezien klager moeite heeft in te zien welk aandeel hij zelf heeft in de atmosfeer op de groep en te reflecteren op

zijn eigen handelen omvatte het aangepaste programma ook een schrijfpodracht hierover. Uit de stukken blijkt dat dit programma is ingezet omdat er op de groep tussen diverse jongeren een negatieve en onrustige sfeer was. Om dit te doorbreken zijn er meerdere pedagogische interventies ingezet, zoals groepsgesprekken, individuele gesprekken en het aanbieden van activiteiten in kleine groepen. Dit heeft niet het gewenste effect gehad. Vervolgens heeft de instelling besloten tot een aangepast programma voor de hele groep dat individueel is toegepast. De beroepscommissie is van oordeel dat nu het aangepaste programma slechts voor korte duur was en klager slechts een half uur op zijn kamer moest verblijven het aangepaste programma dient te worden aangemerkt als een wijze van bejegenen waarop het gewone klachtrecht van de Wjz van toepassing is.

De uitspraak van de klachtencommissie moet daarom worden geacht betrekking te hebben op het gewone klachtrecht als bedoeld in artikel 68 Wjz; daartegen staat geen beroep bij de beroepscommissie open. Klager kan daarom niet in het beroep worden ontvangen.

